

BELEIDSP LAN NEDERLANDS FILMFONDS 2017-2020

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5	
STRATEGIE VOOR DE SECTOR	7	
SAMENVATTING	11	
1	MISSIE, DOELEN EN BELEIDSPRIORITEITEN	17
1.1	Missie en visie	18
1.2	Doelen	19
1.2.1	Kwaliteit	19
1.2.2	Bereik	20
1.3	Prioriteiten	24
1.3.1	Talentontwikkeling	24
1.3.2	Innovatie	26
1.3.3	Internationalisering	27
1.3.4	Professionalisering	28
2	IMPLEMENTATIE VAN BELEID	33
2.1	Documentaire	34
2.2	Speelfilm	38
2.3	Animatie	42
2.4	Filmisch experiment	46
2.5	Filmactiviteiten	47
3	INSTRUMENTARIUM EN ORGANISATIE	53
3.1	Regelingen en ondersteunende functies	54
3.2	Organisatie, werkwijze en procedure	55
4	GOVERNANCE, EVALUATIE EN COMMUNICATIE	61
4.1	Governance en beheer	62
4.2	Reflectie en evaluatie	63
4.3	Stakeholders, allianties en communicatie	64
BIJLAGEN		69
1	Meerjarenbegroting 2017-2020	70
2	Meting doelstellingen regelingen	74
3	Onderzoeksagenda	77
4	Raad van Toezicht	77
5	Samenwerking cultuurfondsen	78
6	Aantallen aanvragen en toewijzingen 2008-2015	81
7	Definities en afkortingen	82

Borgman

INLEIDING

De Nederlandse filmsector heeft sinds 2013 zijn positie in binnen- en buitenland verder verstevigd. Het aantal selecties voor toonaangevende festivals als de Berlinale en Toronto International Film Festival blijft toenemen. Ook het aantal internationale coproducties waarbij Nederlandse makers zijn betrokken, stijgt gestaag. Internationaal valt met name het werk op van geëngageerde auteurfilmers met een sterke cinematografische visie en persoonlijke stijl. In eigen land trekt een steeds groter aantal Nederlandse films via de verschillende platforms een groeiend publiek. Met zijn creativiteit, vakmanschap en ondernemerschap blijkt de sector de stijgende lijn van de afgelopen 15 jaar vast te houden.

Ondanks een sterk gekrompen budget creëerde het Fonds – met als beleidspijlers talentontwikkeling, innovatie, internationalisering en professionalisering – passende condities om deze positieve ontwikkeling actief te stimuleren. Door variatie aan te brengen in de realiseringsbijdragen bleef het productievolume op peil. Prioriteit voor ontwikkeling bevorderde de kwaliteit van filmproducties. Het loslaten van de vaste indiendata én het nieuwe selectiesysteem met filmconsulenten droegen hier ook aan bij. Een mijlpaal vormde de lancering van de *Netherlands Film Production Incentive* en de *Netherlands Film Commission* in 2014. Daarmee werd de strategische agenda van het Fonds voor een belangrijk deel gerealiseerd. In korte tijd wist de sector hierdoor zijn internationale concurrentiepositie te versterken en kreeg de productieactiviteit in Nederland een aanzienlijke impuls.

Door voortdurende digitalisering en globalisering wijzigen de verhoudingen tussen marktpartijen in de (inter)nationale audiovisuele sector continu. Grote internationale spelers betreden de markt en het kijkgedrag van het publiek verandert door het explosief gestegen aanbod, waarvoor de toegang niet langer aan tijd en plaats is gebonden. De kwaliteitseisen die het publiek aan films, series en andere creatieve mediaproducties stelt, komen hierdoor steeds hoger te liggen. Terwijl bioscopen en filmtheaters sterk blijven presteren, is de markt voor dvd en blu-ray in een vrije val geraakt. Door de grote omvang van piraterij blijven de opbrengsten uit *video on demand* achter. Dit heeft tot gevolg dat investeringen in filmproducties door distributeurs, sales agents en omroepen afnemen en risico's steeds meer worden gemedend. Het accent van hun investeringen verschuift hierdoor naar meer format-gedreven laagdrempelige projecten. In de Nederlandse bioscoopmarkt komt gemiddeld iedere dag één nieuwe film uit. Om op te vallen tussen het internationale

aanbod moeten Nederlandse films blijven verleiden, inspireren en uitdagen en een eigenzinnige kwaliteit hebben van internationaal niveau. Het is dus van belang dat het Fonds hiervoor ruimte biedt door dynamiek en innovatie te stimuleren en de ontwikkeling mogelijk te blijven maken van onderscheidende, oorspronkelijke en urgente cinematografische verhalen. Gedurfde films die de samenleving weerspiegelen en aanzetten tot reflectie, omdat ze de werkelijkheid boven het alledaagse uittillen. Films die zowel het grote publiek aanspreken als de fijnproever in binnen- en buitenland.

De komende periode bouwt het Fonds daarom voort op de ingezette koers, maar verlegt daarbij accenten in beleid. Creativiteit en inhoudelijke ontwikkeling van makers krijgen ruim baan. Kwaliteit gaat boven kwantiteit en vraag en aanbod worden beter op elkaar afgestemd. Daarmee beoogt het Fonds het bereik en de impact van individuele films te vergroten, het artistieke succes en publiekssucces te stimuleren en de internationale positie te versterken. Het Fonds is zich bewust van zijn cruciale rol in zowel de ondersteuning van kleine kunstzinnige films als van grote publieksfilms. Met open oor en oog voor de ontwikkelingen in de sector speelt het Fonds daarop in met zijn selectieve en semi-automatische regelingen en met ondersteuning op tal van terreinen. Wil de Nederlandse film zich internationaal kunnen blijven meten en onderscheiden, is inzet en samenwerking van alle professionals in de sector onontbeerlijk. Het uiteindelijke resultaat ligt immers primair in handen van de professionals zelf en de keuzes die zij maken. Daarnaast is het van belang dat de overheid de juiste randvoorwaarden schept, aangezien beleid en regelgeving op tal van terreinen de audiovisuele sector kruisen. De overheid zou met name een rol moeten spelen ten aanzien van het integreren van het film- en mediabeleid, het stimuleren van economische circulariteit in de keten, het bevorderen van een goed begrip van beeldcultuur, de bestrijding van piraterij én het stimuleren van de ontsluiting van een groot actueel legaal aanbod en het filmisch erfgoed.

Als Fonds, sector en overheid ieder hun volle verantwoordelijkheid nemen, kan de creatieve, maatschappelijke én economische potentie van de sector optimaal worden benut en kan de Nederlandse filmcultuur zijn horizon blijven verleggen.

januari 2016
Doreen Boonekamp
directeur/bestuurder

STRATEGIE VOOR DE SECTOR

De veranderingen in de sector vergen nieuwe verdienmodellen voor de ontwikkeling, financiering, productie, distributie en exploitatie van films. Digitale technieken hebben het kijkgedrag van het publiek fundamenteel veranderd. Deze creëren kansen voor inhoudelijke ontwikkeling, artistieke vernieuwing en ontsluiting van een groot actueel aanbod én van het filmisch erfgoed. Film speelt mede door de kracht van storytelling met cinematografische kwaliteit en hoge *production value* een onderscheidende rol in de door media gedomineerde samenleving. Door de specifieke kwaliteiten van film, het nieuwe kijkgedrag en de komst van grote internationale mediabedrijven raken de film- en televisiesector steeds sterker met elkaar verweven. Om adequaat in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen, is integraal film- en mediabeleid noodzakelijk, evenals verbetering van de economische circulariteit in de keten, bevordering van ontsluiting van een actueel legaal aanbod én de bestrijding van piraterij, verankering van een goed begrip van beeldcultuur in de samenleving en het creëren van een stabiele cashflow faciliteit voor de productiesector.

INTEGRAAL FILM- EN MEDIABELEID

Opereerden de film- en televisiesector ondanks hun nauwe verwantschap voorheen goeddeels gescheiden, met name in het afgelopen decennium is dit volledig veranderd. Internationaal steken televisieseries het medium film steeds vaker naar de kroon met hun sterke scenario's, aandacht voor dramatische ontwikkeling, hoge *production value* en cinematografische kwaliteit. Omgekeerd beperkt film zich al lang niet meer tot het medium van 90 minuten voor het grote doek. Steeds vaker worden er verhalen ontwikkeld die naar verschillende platforms, lengtes en uitingvormen worden vertaald. De wereldwijde trend is duidelijk: in de ontwikkeling en productie van televisie- en filmproducties ontstaan steeds sterkere dwarsverbanden, kennis en ervaring is over en weer toepasbaar en storytelling uit zich vaker in platform-onafhankelijke producties.

Het Fonds deelt de mening van de minister van OCW en de Raad voor Cultuur dat de ontwikkelingen in de media- en filmsector vragen om een geïntegreerde benadering. Vanuit de ambitie met film- en dramaproducties in kwaliteit en bereik internationaal aan te sluiten, verdient integraal stimuleringsbeleid dan ook prioriteit. Een eerste stap zou zijn de *Netherlands Film Production Incentive*, in lijn met de ons omringende landen, te verbreden naar *high end* drama- en animatieseries. Dit zou de verwevenheid tussen de film- en televisie-industrie benutten, de ambities ondersteunen van de publieke omroep om hoogwaardig en internationaal aansprekend tv-drama te realiseren en de internationale aansluiting en productieactiviteit in Nederland bevorderen. Hiervoor zijn evenwel uitbreiding van het beleidskader van het Fonds en budgetintensivering noodzakelijk.

NIEUWE AFSPRAKEN MET EXPLOITATIEKETEN OVER BIJDRAGE PRODUCTIEFINANCIERING

Met de toename van het marktaandeel van de Nederlandse film is ook het financiële en promotionele belang ervan voor distributeurs en exploitanten substantieel gestegen. De opbrengsten uit exploitatie blijven echter grotendeels neerslaan bij partijen in de exploitatieketen. Deze partijen dragen met uitzondering van filmdistributeurs, niet of slechts in beperkte mate bij aan de financiering van filmproducties. Anders dan in het buitenland draagt de exploitatieketen in Nederland evenmin via een algemene bijdrage substantieel bij aan de financiering van Nederlandse films. Aangezien de beperkte overheidsmiddelen sterk onder druk staan, is de overheid al geruime tijd in gesprek met de branche om hierin verandering te brengen. In 2017 wordt in lijn met de opdracht van de minister het budget voor Suppletie bij het Fonds gematigd ten gunste van het budget voor selectieve regelingen. Met de *Netherlands Film Production Incentive* die medio 2014 in werking trad, heeft de overheid de filmsector een nieuwe impuls gegeven om de internationale concurrentiepositie te verbeteren en een gezond productieklimaat te stimuleren. De minister verwacht nu ook concrete stappen van de exploitatieketen om de financiering van met name publieksfilms te bevorderen. Zij streeft ernaar vóór de zomer van 2016 invulling te geven aan een nieuwe overeenkomst tussen de Staat en de partners in het zogenoemde 'BTW convenant' over een hogere bijdrage aan filmproductie. Ook gaat zij het gesprek aan met andere partijen in de exploitatieketen. Voortzetting van de regeling met een substantieel budget, al dan niet in gewijzigde vorm, is naast de *Netherlands Film Production Incentive*, essentieel voor het productieklimaat in Nederland. Tijdige en bindende afspraken tussen de overheid en de branche zijn daarom noodzakelijk.

BESTRIJDING PIRATERIJ EN ONTSLUITING LEGAAL AANBOD

Door een uitspraak van het Europese Hof werd downloaden uit illegale bron in april 2014 ook in Nederland verboden. Inkomstenderving als gevolg van piraterij blijft echter een substantieel probleem voor de audiovisuele industrie¹. Het is daarom zaak dat de ministeries van OCW en VenJ op korte termijn heldere kaders scheppen om met internet service providers en rechthebbenden tot een gezamenlijke voorlichtingscampagne en een handhavingskader te komen. Tegelijkertijd dient de sector mede de verantwoordelijkheid te nemen een groot en actueel aanbod én het filmisch erfgoed legaal toegankelijk te maken en actief te promoten. Het Fonds ondersteunt de sector bij de ontwikkeling van een zoekmachine voor het publiek waarop alle beschikbare legale content in bioscopen, op dvd/blu-ray, *on demand* en lineair wordt ontsloten.

De European Film Agency Directors Association EFADs, waarvan het Fonds lid is, stuurt evenals internationale brancheverenigingen aan op vergroting van *portability of content*, met behoud van het territorialiteitsbeginsel. Dit vormt immers de basis voor financiering van audiovisuele producties. In het streven naar één digitale markt in Europa dient de prioriteit te liggen bij de toegang van de Europese consument tot diensten die films aanbieden én bij effectievere handhaving tegen piraterij. Het is van belang dat deze uitgangspunten actief worden uitgedragen en ondersteund door sector, Fonds en overheid.

FILMEDUCATIE EN MEDIAGELETTERDHEID: VASTE WAARDE IN HET ONDERWIJS

In het primair en voortgezet onderwijs en ook op de pabo is geen structurele aandacht voor de beeldcultuur waarmee kinderen opgroeien, noch voor het creëren van of reflecteren op bewegend beeld. In 2014 sloegen een aantal filmpartijen en onderwijsinstellingen op initiatief van EYE de handen ineen om film- en media-educatie in het onderwijscurriculum in te bedden. Dit pleidooi vanuit de sector wordt de komende beleidsperiode voortgezet. Een actieve rol van de minister is voor de verwezenlijking hiervan noodzakelijk. Mediageletterdheid en filmeducatie zijn evenals als lezen en schrijven basisvaardigheden die scholing vergen.

CASHFLOWFONDS VOOR BRUGFINANCIERING

Het maken van films is een langdurig proces en is kostbaar. De producent genereert financiering van verschillende partijen, en is verantwoordelijk voor alle facetten van de verfilming en exploitatie. Aangezien veel financiering pas rond de première van de film beschikbaar komt en de opnamen het kostbaarste deel in het productieproces zijn, ontstaat er bij producenten een liquiditeitsprobleem. Het Fonds is de afgelopen jaren in overleg geweest met banken en *Cultuur + Ondernemen* om te onderzoeken of deze partijen een faciliteit voor tijdelijke overbruggingskredieten kunnen realiseren. Dit heeft nog niet tot het gewenste resultaat geleid. Vanwege het belang voor de sector zet het Fonds zijn inspanningen voort en spreekt het ook de overheid aan mee te werken aan een oplossing.

¹ In de periode 2011-2014 zijn de exploitatie-inkomsten van film in Nederland ondanks een stijging van de bioscoopomzet met € 76 miljoen gedaald, *Film Facts & Figures of the Netherlands*, september 2015, Nederlands Filmfonds.

SAMENVATTING

Het Fonds zet de in 2013 ingeslagen koers voort, maar verlegt accenten in beleid en in budgetverdeling, aangezien het totale Fondsbudget nagenoeg gelijk blijft.

Het Fonds zet in op de verhoging van kwaliteit en diversiteit van het filmaanbod in alle categorieën. Doel daarvan is internationaal aan te sluiten en het artistieke succes en publieksbereik te vergroten. Met meer ruimte voor ontwikkeling en productie én door scherpe selectie richt het Fonds zijn koers op een sterk, oorspronkelijk en onderscheidend aanbod van cinematografische kwaliteit dat getuigt van urgentie, visie en ambitie, een haalbare productionele aanpak, een solide financieringsplan en cross mediaal uitbrengplan. Er wordt geïnvesteerd in een duurzame infrastructuur voor talentontwikkeling, wederkerigheidsrelaties bij internationale coproductie, de platformfunctie van festivals en in de artistieke film en documentaire.

Om tot de beoogde kwaliteitsverbetering te komen, maakt het Fonds binnen het financiële kader meer selectieve steun vrij voor minder films. Ook streeft het een betere balans na tussen vraag en aanbod om het bereik en de impact van kwaliteitsfilms te versterken. Uitgangspunt daarbij is dat er evenwicht blijft bestaan in de financiering van de verschillende categorieën en tussen de ondersteuning van artistieke films en mainstream films met daarbinnen bijzondere aandacht voor kinder- en jeugdfilms. In lijn met de opdracht van de minister brengt het Fonds het budget voor Suppletie terug en wordt het budget voor de ondersteuning van films op grond van de selectieve regelingen versterkt. Het Fonds onderschrijft de ambitie van de minister het budget voor mainstream films op sterkte te brengen door een hogere bijdrage uit de exploitatieketen. Met het doel de kwaliteit te verbeteren en het bereik te verstevigen, blijven talentontwikkeling, innovatie, internationalisering en professionalisering de leidende principes in het Fondsbeleid. Daarmee sluit het aan bij de opdracht van de minister, het advies van de Raad voor Cultuur en de ontwikkelingen in de sector.

Het Fonds handhaaft zijn hybride instrumentarium met selectieve en semi-automatische regelingen. Dit sluit goed aan op de culturele en economische belangen die in de marktgedreven filmsector hand in hand gaan. Ook de werkwijze en organisatiestructuur met filmconsulenten die in 2013 is gestart, wordt voortgezet. In het kader van de gestelde doelen en prioriteiten en de toename van het aantal aanvragen en taken wordt voor distributie een nieuwe expert aangesteld en worden de internationale activiteiten in één afdeling gebundeld.

Samengevat worden de doelen en beleidsprioriteiten als volgt ingevuld:

KWALITEIT

Het Fonds verhoogt de selectieve middelen voor ontwikkeling en productie, richt de ontwikkelingsfasen flexibeler in, verleent steun op maat en stimuleert diversiteit. Het kent hogere bijdragen toe aan een kleiner aantal films en zal dus scherper selecteren.

BEREIK

Het Fonds stimuleert een betere aansluiting van vraag en aanbod, intensiveert de middelen voor cross-mediale marketing en distributie en biedt producenten hierin een actieve rol. Ook zet het overkoepelende marketinginstrumenten in, steunt gezamenlijke initiatieven van filmtheaters en bioscopen en betreft festivals intensiever als platform. Het maakt minoritair Nederlandse arthouse films onderdeel van de *slates* voor distributie.

TALENTONTWIKKELING

Het Fonds introduceert *slatefunding* voor ontwikkeling, verdiept de trainingscomponent bij samenwerkingsprojecten, stelt het programma Talentontwikkeling in Internationale Context open voor animatie en documentaire en financiert labs in een internationale context.

INNOVATIE

Het Fonds stimuleert vernieuwing in en kruisbestuiving tussen alle categorieën, biedt ruimte aan onderzoek, experiment en interdisciplinaire samenwerking waarbij vernieuwing van de filmtaal een voorwaarde is. Het maakt ruimte voor innovatieve plannen op het gebied van duurzaamheid, marketing en distributie. Het bundelt de krachten met bestaande en nieuwe partners om na het wegvallen van het Mediafonds innovatie een stevige basis te bieden.

INTERNATIONALISERING

Het Fonds intensiveert de wederkerige relatie bij coproductie, de samenwerking met buitenlandse fondsen en die met landen waarmee Nederland een coproductieverdrag heeft. Het brengt projecten en talenten actief onder de aandacht van internationale talent labs en coproductiemarkten en biedt steun bij selectie. Via de *Netherlands Film Commission* en *Netherlands Film Production Incentive* blijft het de Nederlandse filmindustrie actief internationaal profileren en de productieactiviteit in Nederland stimuleren. In samenwerking met EYE en de festivals krijgt de internationale promotie onder de noemer *SEE NL, films from the Netherlands* een impuls.

PROFESSIONALISERING

Het Fonds stimuleert productiemaatschappijen die creatieve en zakelijke competenties optimaal bundelen, verbetert de cashflowpositie tijdens de productie en de continuïteit van makers via inzet van revolverende middelen.

Sam de Jong is scenarist/regisseur van *Prins*, een film die in het kader van de lowbudget speelfilmregeling werd gerealiseerd. De film opende de Generation 14plus-sectie van het internationaal filmfestival van Berlijn en kreeg daar een speciale vermelding. *Prins* werd uitgebracht in de Verenigde Staten in de bioscoop, op dvd en VOD. Amerikaanse filmrecensenten waren lovend over de film.

Prins (2015)

Scenario & regie: Sam de Jong

Producent: 100% Halal

“Regisseren gaat om het vertellen van een verhaal op een oorspronkelijke manier. Daar heb je maar weinig voor nodig. Daarom was de lowbudget speelfilmregeling een groot geschenk; ik vind dat iedereen op deze manier zou moeten debuten. Ik ben tijdens het maken van *Prins* heel erg gegroeid. Vooral heb ik veel meer gevoeligheid ontwikkeld voor de gevolgen van mijn beslissingen, van scenario tot bioscooprelease en marketingplan.”

1. MISSIE, DOELEN EN BELEIDSPRIORITEITEN

1.1. MISSIE EN VISIE

Vanuit zijn missie stimuleert het Fonds een divers en kwalitatief hoogstaand filmaanbod en bevordert het een voor de filmkunst ontvankelijk (productie)klimaat in Nederland.

De relevantie van de missie ligt besloten in het gegeven dat er in Nederland, net als in nagenoeg alle andere landen, geen nationale filmsector van betekenis kan bestaan zonder overheidssteun. De productie van films is kostbaar, het taalgebied klein en de dominantie van het Amerikaanse aanbod groot. Steun van het Fonds in de ontwikkeling, realisering en distributie van films legt de noodzakelijke financiële basis die de hefboom vormt om kapitaal aan te trekken én stimuleert dynamiek en innovatie in de sector. In aanvulling hierop schept het met steun voor activiteiten als festivals en training ruimte voor debat en reflectie. Ook stimuleert het hiermee de uitwisseling en verdieping van kennis tussen publiek en professionals én professionals onderling. Met de *Netherlands Film Production Incentive* (Production Incentive) en de *Netherlands Film Commission* (Film Commission) bevordert het Fonds specifiek de productieactiviteit in Nederland en de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse filmindustrie. Vanuit zijn beleidsvoorbereidende rol ontwikkelt het Fonds voorstellen voor het Rijksfilmbeleid om knelpunten op te lossen en de artistieke, maatschappelijke en economische potentie van de sector optimaal te benutten.

In het complexe en snel veranderende internationale speelveld waarbinnen de Nederlandse filmsector opereert, zoekt het Fonds samen met het beroepsveld, de overheid en strategische partners steeds opnieuw naar mogelijkheden om de sector naar een hoger plan te tillen. Met open oor en oog voor de inhoudelijke en zakelijke ontwikkelingen in de sector bouwt het voort op de sterke resultaten van de afgelopen jaren om internationaal aan te sluiten en het artistieke succes en publieksbereik te vergroten. Urgentie, kwaliteit en originaliteit van films moeten zowel het grote publiek als de fijnproevers in binnen- en buitenland verrassen, inspireren en overtuigen.

Met het **doel** de kwaliteit te verhogen en het bereik te vergroten, blijven talentontwikkeling, innovatie, internationalisering en professionalisering de **beleidsprioriteiten** van het Fonds.

Binnen het beleids- en financiële kader creëert het Fonds gerichte condities voor de vier terreinen waarop het actief is:

- Stimulering van een divers en kwalitatief hoogstaand filmaanbod;
- Bevordering van innovatie en talentontwikkeling in de sector;
- Distributie van artistiek waardevolle films uit binnen- en buitenland;
- Stimulering van activiteiten die bijdragen aan een gezond filmklimaat in Nederland.

1.2. DOELEN

1.2.1. KWALITEIT

De belangrijkste focus van het Fonds blijft het verhogen van de kwaliteit van Nederlandse films. De sleutel tot een kwalitatief hoogwaardig, divers en gedurfd filmaanbod ligt in een goede balans tussen talent, visie, expertise, tijd en middelen. Het Fonds biedt daarom voor alle categorieën gelegenheid tot maatwerk, verruimt de mogelijkheden voor ontwikkeling en verhoogt waar nodig, de gedifferentieerde bijdragen in de realisering voor beginnende en ervaren makers. Omdat de budgettaire kaders gelijk blijven, betekent dit dat er hogere bijdragen worden toegekend aan een kleiner aantal films.

Tijdig betrekken van expertise

Het Fonds biedt al de mogelijkheid een externe (script) coach of coauteur bij de ontwikkeling van het scenario te betrekken. Door technologische ontwikkelingen verandert het maakproces van films sterk. Internationaal is het inmiddels praktijk al tijdens het schrijfproces andere experts en ervaren *heads of department* in te schakelen die niet alleen belangrijk zijn voor een optimale ontwikkeling van het scenario, maar ook voor de productionele vertaling ervan. Om de kwaliteit van scenario's verder te stimuleren, een optimale verfilming haalbaar te maken en de kansen op de (inter)nationale markt te vergroten, stimuleert het Fonds deze werkwijze en maakt hiervoor de komende periode meer middelen vrij.

Maatwerk

De financiering van het ontwikkeltraject voor filmproducties kent een opbouw van treatment- naar scenario- en projectontwikkeling. Uit overleg met de sector is gebleken dat deze fasering niet altijd aansluit bij het organische ontwikkelproces. Het Fonds verwijderd daarom de bestaande schotten tussen de ontwikkelingsfasen: op basis van de visie en het werkplan van het team wordt er een toekenning op maat beschikbaar gesteld. Dit heeft voordelen voor alle categorieën. Voor animatie- en speelfilms ontstaat al in de scenariofase ruimte om actief interdisciplinair samen te werken. Voor documentaire creëert het de mogelijkheid in de scenariofase proefopnamen of *teasers* te maken. Voor innovatieve projecten geldt dat de ontwikkelingsfase vaak vloeiend doorloopt in de realisering.

Het aantal draaidagen bepaalt in belangrijke mate de haalbaarheid van optimale verfilming van het scenario. Auteursfilms zouden gebaat zijn bij een groter aantal dagen dan nu vaak het geval is om de maker ruimte te bieden de juiste toon en visie te vinden. Dergelijke films volgen immers nauwelijks vaste patronen. Tijdens de montage wordt het scenario opnieuw 'geschreven'. Tijd is daarbij een belangrijke voorwaarde. In bijna alle gevallen is de montagetijd relatief kort om budgettaire redenen of, bij mainstream films, vanwege de geplande uitbreng. Budgetten voor (post)productie van internationale films zijn vaak beter in evenwicht, zodat op basis van het scenario het geëigende aantal draai- en montagedagen maar ook de inzet voor bijvoorbeeld *visual effects* en geluids nabewerking kan worden ingepland. Om aan te sluiten bij die ontwikkeling en te stimuleren dat het succes van de Nederlandse film in het buitenland toeneemt, verruimt het Fonds de gedifferentieerde bijdragen voor kwaliteitsfilms van beginnende en ervaren makers.

Diversiteit

Het is belangrijk dat de diversiteit van de Nederlandse samenleving is terug te zien in de filmproducties die het Fonds steunt, in de cast en crew die films maken en het publiek dat er naar kijkt. Het moet vanzelfsprekend zijn dat man en vrouw, jong en oud, verschillende culturele achtergronden enzovoort vertegenwoordigd zijn in de audiovisuele sector. Daar ligt een kans voor de kwaliteit van films: talenten met verschillende achtergronden kunnen de diversiteit aan verhalen vergroten en de verhalen zelf verrijken. Bovendien biedt het mogelijkheden voor een groter publieksbereik. Wanneer een bredere afspiegeling van de samenleving zich herkent in het aanbod, kan de Nederlandse film een nieuw publiek aan zich binden. Het naleven van de Code Culturele Diversiteit, die door de sector zelf is ontwikkeld, gaat het Fonds in samenwerking met vakorganisaties, castingbureaus en opleidingen agenderen en waar mogelijk stimuleren. Ook zal het Fonds actief koersen op een evenwichtiger afspiegeling van de samenleving in de eigen organisatie. Daarnaast stimuleert het bij de ondersteuning van aanvragen een grotere diversiteit voor en achter de camera, in thematiek en bereik. Met bijdragen in audiodescriptie en ondertiteling stimuleert het Fonds sinds 2014 de toegankelijkheid van Nederlandse films voor blinden, slechtzienden, doven en slechthorenden. Deze steun zet het in de komende beleidsperiode voort.

1.2.2. BEREIK

In aanvulling op het aanbod dat door marktpartijen zelf wordt verspreid, heeft het Fonds de opdracht het aanbod aan artistieke kwaliteitsfilms uit binnen- en buitenland te stimuleren. Extra inspanningen in samenwerking met filmtheaters en bioscopen zijn noodzakelijk om het bereik van Nederlandse artistieke films te bevorderen. Selectie van artistieke films voor de hoofdprogramma's van toonaangevende internationale festivals kan eveneens bijdragen aan de reikwijdte en de impact ervan.

Om het bereik van kwaliteitsfilms te bevorderen gaat het Fonds vanaf 2017 op zes manieren actie ondernemen.

Intensivering marketing & distributie

Vanuit de maatwerkgerichte steun aan filmproducties verruimt het Fonds de middelen voor marketing en distributie. Productiehuizen kunnen zo, in samenwerking met marketing- en publiciteitsbureaus, distributeurs en vertoners, het publiek in een vroeger stadium definiëren en interesseren voor een film. Dit brengt met zich mee dat producenten moeten investeren in hun expertise op dit gebied. Hier speelt het Fonds op in door de continuïteit van productiehuizen te bevorderen, samenwerking tussen productiehuizen en/of andere partijen in de keten te stimuleren en via training. De *virtual print fee*, die werd ingevoerd om de digitalisering van bioscopen en filmtheaters te bekostigen, komt binnenkort ten einde. De budgettaire ruimte die hierdoor ontstaat zou ingezet moeten worden voor marketing en promotie van films om het bereik ervan te stimuleren. Het stimuleren van bereik is ook een aandachtspunt in de samenwerking met de omroepen. Er kan winst in publieksbereik worden behaald door de uitzending van producties op aantrekkelijker tijden. Zowel lineaire als non-lineaire kijkers moeten daarnaast via actieve promotie worden bereikt.

Steun vernieuwende initiatieven

Het Fonds ondersteunt overkoepelende initiatieven waarbij in samenwerking met filmtheaters en bioscopen nieuwe Nederlandse artistieke films en documentaires worden gepromoot en vertoond. Bijvoorbeeld landelijke events rond de uitbreng van nieuwe films, initiatieven waarbij wordt geëxperimenteerd met *day-and-date* release of een vast kinder- en jeugdfilmslot. Daarnaast is het van belang het bereik van films te vergroten door ontwikkeling

van een nieuw businessmodel voor de periode tussen de bioscoopexploitatie en *free tv*. Het Fonds staat open voor initiatieven die hierop inspelen.

Promotie filmaanbod

De bekendheid van nationale filmproducties bij het publiek komt in eigen land relatief laat op gang omdat het moment van uitbreng vaak kort na de afronding van het productieproces ligt. Het internationale aanbod daarentegen geniet al een grotere bekendheid via festivals en eerdere releases in andere landen. Het Fonds neemt daarom in afstemming met de brancheorganisaties van producenten, distributeurs en exploitanten een afgebakende promotierol op zich voor het Nederlandse filmaanbod. Daarbij kan worden gedacht aan het ondersteunen of faciliteren van screenings van *work in progress* aan vertoners en *teasertrailers* voor publiek in opmaat naar de uitbreng. Ter promotie van de Nederlandse film continueert het Fonds in samenwerking met het Nederlands Film Festival de uitreiking van de Kristallen, Gouden, Platina en Diamanten Film.

Platformfunctie van festivals

Ook de door het Rijk en het Fonds gesteunde (inter)nationale filmfestivals in Nederland hebben een taak in de promotie van de Nederlandse film. Het Fonds gaat deze festivals daarom explicieter betrekken als platform voor Nederlandse films, voor internationale coproducties die met Nederlandse inbreng zijn gerealiseerd en voor de presentatie van projecten in ontwikkeling.

Internationaal bereik

Het Fonds zal de internationale vertoning van Nederlandse kwaliteitsfilms de komende jaren verder bevorderen door het betrekken van internationale experts bij de selectie en begeleiding van projecten en door het promoten van talenten en projecten bij internationale *talent labs* en coproductiemarkten. Ook blijft het Fonds internationale coproductie van Nederlandse films met sterke internationale partners stimuleren. Het Fonds zal daarnaast EYE - waar de overkoepelende internationale promotie van de Nederlandse film is belegd - in een vroeg stadium betrekken bij gesteunde projecten om de internationale promotiestrategie te bepalen. In aanvulling op de financiering van *sales deliveries* die tijdens de filmproductie worden voorbereid, blijft het Fonds tevens de internationale

distributie van films met internationale potentie ondersteunen. Daarbij ligt de focus op Europa en landen waarmee Nederland coproductieverdragen heeft gesloten en geldt niet langer de beperking dat steun voor distributie in maximaal twee landen wordt verleend. Daarnaast komen kinder- en jeugdfilms in aanmerking voor een bijdrage in de kosten voor dubbing.

Distributie buitenlandse kwaliteitsfilms

Het Fonds heeft tevens tot taak de distributie van kwaliteitsfilms uit het buitenland te stimuleren. Met de gestage toename van het aantal internationaal toonaangevende coproducties waarbij Nederland als minoritaire coproductiepartner betrokken is, ligt het voor de hand voor deze films vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Het Fonds maakt daarom buitenlandse kwaliteitsfilms die in coproductie met Nederland zijn gerealiseerd onderdeel van de *slates* die aan distributeurs worden verstrekt. Selectie geschiedt op basis van het huidige puntensysteem, dat op onderdelen wordt aangepast. Resultaten van eerder uitgebrachte arthouse films wegen mee in de beoordeling. De bijdrage moet gedeeltelijk worden gematcht door de distributeur en dient in belangrijke mate te worden besteed aan *print & advertising* zodat aangekochte titels optimaal onder de aandacht van het publiek kunnen worden gebracht.

Afspraken Rijksoverheid en lagere overheden

Naast de rol die het Fonds kan nemen in het vergroten van het publieksbereik van Nederlandse films, is het van wezenlijk belang dat de Rijksoverheid bij de afstemming van het cultuurbeleid heldere afspraken borgt met de lagere overheden die filmtheaters ondersteunen over ruimte in de programmering voor het nationale aanbod. Anders dan in de podiumkunsten of beeldende kunst is van een dergelijke afstemming tussen aanbod en afname voor de filmsector nu nog geen sprake. Het Fonds verzoekt de minister van OCW hierin het voortouw te nemen.

Foto Philippe Antonello

“Omdat *Brimstone* ergens is geworteld in de Nederlandse cultuur maar ook in de Western traditie, was het bijna natuurlijk om het project internationaal te financieren. Van internationale samenwerking leer je je oogkleppen afzetten en op een interessante manier naar film kijken. Inhoudelijk richt Dutch Cross Over zich op een segment waarin ik me thuis voel: films die artistieke potentie hebben, maar ook zeker publiekspotentie. Tegelijkertijd staan er financiële voorwaarden tegenover waarmee je je ambities ook waar kunt maken.”

Martin Koolhoven is scenarist/regisseur van de majoritaire Nederlandse coproductie *Brimstone*, die realiseringsteun kreeg in het kader van Dutch Cross Over. De opnamen van de film - met in de hoofdrollen Dakota Fanning, Guy Pearce, Kit Harington en Carice van Houten - vonden plaats in Duitsland, Spanje, Oostenrijk en Hongarije.

Brimstone (verwacht najaar 2016)
Scenarist/regisseur: Martin Koolhoven
Producent: N279 Entertainment in coproductie met X Filme Creative Pool (Duitsland), Prime Time (België) en The Jokers (Frankrijk).

1.3. PRIORITEITEN

1.3.1. TALENTONTWIKKELING

Talentontwikkeling is essentieel voor de dynamiek en innovatie in de filmsector en cruciaal voor kwaliteit, artistiek succes en publieksbereik.

In de project-gefinancierde filmsector is *training on the job* belangrijk voor talentontwikkeling. In de praktijk kunnen nieuwe en gevestigde makers hun stijl ontwikkelen, vernieuwen en excelleren. Feitelijk draagt alle reguliere projectsteun van het Fonds bij aan de professionele groei van makers. Dit geldt ook voor de samenwerkingsprojecten met collega-fondsen, omroepen en partners op het gebied van speelfilm, documentaire, animatie en filmisch experiment.

De voorbije jaren heeft het Fonds met de vrijplaatsen voor beginnende en ervaren fictieschrijvers en met OASE voor documentairemakers extra vrije ruimte gecreëerd. Ook voor de ontwikkeling van nieuw regietalent zijn de mogelijkheden uitgebreid met Wildcards, korte films en lowbudget speelfilms. De regelingen voorzien duidelijk in een behoefte, zorgen voor aansluiting op film- en audiovisuele opleidingen en worden dan ook gecontinueerd. Bij de Vrijplaats voor speelfilm en lange animatiefilm gaat het Fonds ook gelegenheid bieden aan ervaren scenaristen om samen met een regisseur een plan te ontwikkelen.

Ook het betrekken van externe (script)coaches en experts bij de ontwikkeling van projecten draagt bij aan talentontwikkeling. Dat geldt tevens voor de steun van het Fonds aan individuele regisseurs, scenaristen en producenten bij hun deelname aan korte en lange trainingen in een internationale context. Kennisuitwisseling wordt gestimuleerd door het ondersteunen van (inter)nationale bijeenkomsten gericht op deskundigheidsbevordering.

In lijn met het advies van de Raad voor Cultuur² en de opdracht van de minister zet het Fonds de komende periode meer middelen in voor talentontwikkeling. Het creëert meer ruimte om te experimenteren en te verdiepen, continuïteit voor de ontwikkeling van talent en stimuleert samenhang tussen de verschillende talentprogramma's.

Slatefunding voor ontwikkeling

Het Fonds houdt vast aan het principe dat producenten samen met scenaristen en regisseurs zelf verantwoordelijkheid nemen voor het indienen van sterke, oorspronkelijke, urgente, en onderscheidende filmplannen. Daarbij is het van belang dat producenten naast hun zakelijke rol invulling geven aan hun creatieve taak om scenario- en regietalent ruimte te bieden en te begeleiden. Om dit te stimuleren introduceert het Fonds per 2017 *slatefunding* voor ontwikkeling³. Daarmee kan een aantal productiehuisen meerdere projecten ontwikkelen met beginnend, ervaren én internationaal erkend talent en kan continuïteit in de samenwerking binnen een team worden gecreëerd. Het Fonds stelt *slates* beschikbaar voor documentaire en speelfilmproducenten. Het ambieert variëteit binnen de *slates*, met aandacht voor kinder- en jeugdfilm, animatie en interdisciplinaire projecten. Bij een aanvraag hoeven nog geen concrete projecten voor te liggen, wel moet de samenstelling van de teams (scenarist/regisseur/documentairemaker) bekend zijn, evenals een globaal idee en een heldere visie op het beoogde eindresultaat. Voor *slatefunding* komen productiehuisen in aanmerking met een bewezen staat van dienst, een team dat continuïteit kan bieden aan meerdere projecten die parallel worden ontwikkeld en een bedrijfsplan dat daarop aansluit. Zij dienen aantoonbare ervaring te hebben met internationale coproductie, het begeleiden van beginnende makers en te beschikken over een groot internationaal netwerk. Een *slate* wordt voor een periode van twee jaar beschikbaar gesteld en bestaat uit drie tot vijf projecten, waarvan een aantal voor beginnende makers.

Talentontwikkeling in Internationale Context

Met het programma *Talentontwikkeling in Internationale Context* steunt het Fonds sinds 2014 uit extra middelen jaarlijks een aantal teams van scenarist, regisseur en producent om een speelfilmproject te ontwikkelen voor de internationale markt. Internationale filmprofessionals zijn betrokken bij de selectie en begeleiding van de teams. Zij bieden een waardevolle internationale blik op de Nederlandse industrie en de mogelijkheden om internationaal aan te sluiten. De teams worden voor een periode van anderhalf jaar gesteund met schrijfgeld en middelen om deel te nemen aan internationale labs of residenties en om internationale experts erbij te betrekken. De intensieve periode van ontwikkeling is ervoor bedoeld

een project uit te werken in de vorm die zich hiervoor het beste leent; zo ontwikkelt één geselecteerd project zich op dit moment overtuigend in de richting van een *high end* tv-dramaserie. De continuïteit die met dit programma wordt geboden, vergroot de focus van de betrokken teams en draagt bij aan de kwaliteit van de ontwikkelde plannen. Het Fonds maakt in de komende beleidsperiode middelen vrij om dit programma voort te zetten en het tevens open te stellen voor documentaire en animatie.

Verdieping trainingscomponent samenwerkingsprojecten

In samenwerking met de NPO, omroepen, het Mediafonds en CoBO heeft het Fonds de afgelopen jaren de ontwikkeling en realisering van korte films, single plays, speelfilms en documentaires van nieuw en gevestigd talent ondersteund. Die samenwerking zet het Fonds voort. De NPO heeft aangegeven dat het nieuwe NPO-loket vanaf 2017 de plaats van het Mediafonds in zal nemen. Vanuit zijn onderscheidende rol als publiek stimuleringsfonds zet het Fonds in op verdieping van de trainingscomponent door het faciliteren van een scriptcoach. Doel hiervan is de zelfstandige positie van het team te versterken, terwijl de samenwerkingspartners hun rol nemen bij de selectie en financiering. Ook de samenwerkingsprojecten met andere publieke en private partners in programma's als Ultrakort en OASE worden gecontinueerd en waar nodig en mogelijk met extra aandacht voor training uitgebreid.

Labs in internationale context

In aanvulling op de steun aan individuele makers voor deelname aan internationale trainingen gaat het Fonds de ontwikkeling van labs in een internationale context ondersteunen. Het gaat om innovatieve labs met een looptijd van enkele maanden tot maximaal een jaar, waarin verdieping van kennis of van een filmproject via workshops wordt afgewisseld met periodes van zelfstudie, ontwikkeling en presentatie- en netwerkmomenten. De labs moeten aanvullend zijn op het internationale aanbod, aansluiten bij de behoeften in de sector en gebruik maken van de platformfunctie die de grote filmfestivals in Nederland vervullen. Ze zijn met name gericht op speelfilm/drama, documentaire en animatiefilm, op zowel scenaristen, regisseurs als producenten en op een interdisciplinaire aanpak.

.....
2 Talentontwikkeling in de audiovisuele sector, 2 september 2015

3 In 2013 was het Fonds reeds voornemens een deel van het ontwikkelingsbudget voor speelfilm via *slatefunding* in te zetten, maar vanwege het gebrek aan financiële ruimte koos het ervoor het budget voor ontwikkeling wel per project te verruimen maar *slatefunding* niet te introduceren.

1.3.2. INNOVATIE

Waar het Fonds in het vorige beleidsplan nog signaleerde dat de kruisbestuiving tussen innovatieve projecten en het 'reguliere' filmcircuit achterwege bleef, constateert het dat er de laatste jaren steeds vaker sprake is van versmelting van categorieën en disciplines.

Innovatie is samen met talentontwikkeling een belangrijke motor om dynamiek in de sector te stimuleren. De grote veranderingen die digitalisering teweegbrengt, maken de ontwikkeling van nieuwe modellen voor productie, financiering, marketing, distributie en vertoning van films noodzakelijk. Maar digitale technieken creëren ook mogelijkheden voor inhoudelijke ontwikkeling en creatieve en artistieke vernieuwing. Zo wordt *virtual reality*, waarbij de kijker in een fictief gecreëerde werkelijkheid compleet nieuwe ervaringen ondergaat, momenteel veel toegepast door onder meer de gamesector. Hier ligt een kans voor de filmsector om zijn expertise in storytelling en cinematografie in te brengen in andere domeinen van de creatieve industrie.

Innovatie is geen doel, maar een middel: makers denken vanuit de inhoud en het verhaal dat ze willen vertellen. Het Fonds blijft ruimte creëren voor onderzoek en experiment in alle categorieën voor makers die de grenzen van de cinematografie verkennen. Diversiteit is hierbij het uitgangspunt: vernieuwing komt niet vanuit één bepaalde hoek, door afbakening zouden innovatieve mogelijkheden juist worden beperkt.

Met de opheffing van het Mediafonds in 2017 verliest de sector een belangrijke partner voor innovatieve projecten. Het nieuwe NPO-loket neemt deze rol niet over. Het Filmfonds focust daarom op een nog krachtiger samenwerking met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaanfonds om de komende jaren een basis voor innovatieve projecten te blijven bieden. Het totale budget zal echter afnemen. Succesvolle samenwerking op het gebied van transmedia en speelfilms waarbij de grenzen van de cinematografie worden onderzocht, wordt voortgezet. Waar mogelijk stimuleert het Fonds internationale coproducties en zoekt het nieuwe partners.

Het Fonds beschouwt duurzaamheid als een vanzelfsprekende en belangrijke ontwikkeling in de audiovisuele sector. Sinds 2014 faciliteert het daarom een Sustainability Manager die kennis over duurzame filmproductie met makers deelt en zich inzet voor project-overstijgende afspraken met facilitaire bedrijven en leveranciers. Het Fonds verwacht dat subsidie-ontvangers zich inspannen om steeds duurzamer te ontwikkelen en te produceren en hun ervaringen met collega's te delen. Waar mogelijk zal het Fonds dat proces blijven steunen. Een netwerk van vertegenwoordigers in alle disciplines is noodzakelijk om duurzaam produceren tot een vaste waarde te maken in de sector. Daarom stimuleert het Fonds dat duurzaamheid ook binnen de diverse belangenverenigingen wordt geagendeerd.

1.3.3. INTERNATIONALISERING

Door digitalisering en globalisering is het speelveld van de Nederlandse audiovisuele industrie per definitie internationaal. Technologische ontwikkeling biedt inhoudelijke samenwerking een nieuwe dimensie. Interdisciplinaire samenwerking is immers niet langer aan plaats gebonden. Het Fonds heeft de afgelopen jaren ingezet op versterking van de internationale positie van de Nederlandse film en filmsector. Daarmee staat Nederland nu steviger op de kaart. Om internationaal aan te blijven sluiten moet de sector inhoudelijk een sprong voorwaarts maken. Om dat te bevorderen, kiest het Fonds voor de volgende speerpunten die elkaar onderling versterken:

- Het vergroten van de **deskundigheid** en het internationale netwerk van Nederlandse filmprofessionals en bedrijven door middel van specifieke activiteiten die gericht zijn op kennisuitwisseling en talentontwikkeling in internationale context;
- Het stimuleren van **internationale coproductie** om de artistieke visie, kennis en kunde van betrokken creatieve en technische professionals te bevorderen, de grensoverschrijdende distributie van films te stimuleren en de financiële basis te verbreden;
- De versterking van de **internationale profilering** van Nederland als aantrekkelijk land voor filmproductie via de Film Commission en het bevorderen van de **productieactiviteit** in Nederland en de **internationale concurrentiepositie** via de Production Incentive;
- Het bevorderen van de **vertoning** en **distributie** van Nederlandse films in het buitenland en ondersteuning bij de **internationale promotie** van de Nederlandse film.

In de periode 2017-2020 legt het Fonds het accent op inhoudelijke verdieping en versteviging van coproductierelaties. Naast de versterking van de relaties met Europese producenten en van relaties die Nederlandse producenten hebben opgebouwd via het *Nederlands Filmfonds + Hubert Bals Fonds Co-production Scheme* richt het Fonds zich op het ontwikkelen van de relatie met landen waarmee een coproductieverdrag is gesloten.

Mede dankzij de in juni 2014 gelanceerde Production Incentive en Film Commission en de uitbreiding van de ondersteuning voor minoritaire coproducties uit selectieve middelen neemt het aantal internationale coproducties toe, stijgt de productieactiviteit in Nederland en is de vlucht van

productiekapitaal naar het buitenland gekeerd⁴. De Film Commission profileert Nederland actief op internationale festivals en markten als aantrekkelijk productieland voor audiovisuele content in de breedste zin. Na het introduceren van Nederland als locatie- en productieland, focust de Film Commission de komende periode op gerichte promotie, voorlichting en begeleiding, waarbij succesvolle producties die (mede) in Nederland zijn gerealiseerd actief worden uitgedragen. Daarbij wordt er samengewerkt met de lokale Film Commissions in Nederland. Tevens stelt de Film Commission research-bijdragen beschikbaar aan buitenlandse filmproducenten die zich oriënteren op het produceren van films en tv-series in Nederland.

Actualisering van het protocol van de Production Incentive in 2016 borgt de aantrekkingskracht voor internationale coproducties. Voor deze projecten kan worden volstaan met een *non-theatrical* release in Nederland. Ook kan worden afgezien van de recoupmentpositie indien dit de mogelijke samenwerking belemmert. Bij internationale belangstelling om series in Nederland op te nemen, wordt deze gefaciliteerd door de Film Commission.

Om financieringsmogelijkheden te helpen verruimen, heeft het Fonds een aantal samenwerkingsovereenkomsten gesloten met collega-fondsen in België, Noorwegen en Duitsland. Deze worden de komende jaren voortgezet en waar mogelijk verbreed door andere fondsen te betrekken. Daarnaast heeft het Fonds vier coproductieverdragen voorbereid waarvan het de komende jaren ook de uitvoering ter hand zal nemen. De verdragen met Duitsland, China en Zuid-Afrika zijn inmiddels ondertekend en het verdrag met de Franse Gemeenschap van België staat voor 2016 op de rol.

Het Fonds blijft Nederland vertegenwoordigen binnen Eurimages, het coproductiefonds van de Raad van Europa voor realiseringbijdragen aan internationale coproducties. Met kwalitatief betere producties en meer prominente coproducenten aan boord, hebben Nederlandse producenten de afgelopen vijf jaar beter gescoord, ondanks de toenemende concurrentie binnen Eurimages. Het Fonds beoogt deze positie vast te houden. Via het lidmaatschap van organisaties als de EFADs en het internationale fondsenoverleg BPX speelt het Fonds een actieve rol in de ontwikkeling en afstemming van het audiovisuele beleid in

⁴ Sinds de start ondersteunde het Fonds 125 filmprojecten waarvan 83 internationale coproducties waarvoor in totaal ruim 139 miljoen euro aan productie-uitgaven in Nederland wordt gerealiseerd.

Europa en daarbuiten. In dit kader blijft het Fonds ook actief optrekken met de Creative Europe Desk NL.

Deelname van makers aan internationale labs en internationale coproductiemarkten is belangrijk om projecten op internationaal niveau te ontwikkelen, de potentie ervan in de internationale markt te toetsen en interesse van internationale festivalprogrammeurs te wekken. Het Fonds spant zich in de selectie van makers en projecten te bevorderen en biedt ondersteuning bij deelname. Om het netwerk van de Nederlandse filmsector uit te breiden en de weg voor potentiële coproductierelaties voor te bereiden, organiseert het Fonds bijeenkomsten op internationale festivals en markten. Daarbij krijgen activiteiten prioriteit die gericht zijn op landen waarmee recent een coproductieverdrag is gesloten en landen waarmee actief aan een wederkerige relatie wordt gebouwd.

Anders dan in het buitenland, is de taak voor de internationale promotie van de Nederlandse film niet in samenhang met de financiering van filmproducties bij het Fonds belegd maar bij EYE. Gezien de grote internationale rol van het Fonds om talent en projecten te stimuleren en Nederland internationaal als productieland te profileren, bundelt het Fonds de krachten steviger met EYE. Zo kan de internationale strategie voor projecten gezamenlijk in een vroeg stadium worden ingezet en de vertegenwoordiging van de Nederlandse filmsector op internationale markten en festivals worden afgestemd. Daarbij worden ook de grote internationale festivals in Nederland betrokken. Doel hiervan is de kansen op internationale vertoning en succes van de Nederlandse film en talenten te vergroten. Er wordt ingezet op een digitaal platform ten behoeve van de positionering van films voor buitenlandse sales en vertoning, actieve communicatie over de artistieke successen van films, cross promotie met andere sectoren en een heldere nieuwe *branding* om de Nederlandse film internationaal te promoten. In plaats van *EYE international - your Dutch film connection* wordt dit vanaf 2016 *SEE NL, films from the Netherlands*.

1.3.4. PROFESSIONALISERING

Om de opwaartse lijn van de Nederlandse film vast te houden, ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de professionals in de sector: zowel bij de zakelijke als bij de inhoudelijke keuzes die ze maken gedurende de ontwikkeling, productie en uitbreng. Het zijn vooral de inhoudelijke ambities en keuzes die bepalen of een filmproductie internationaal opvalt en een divers publiek in binnen- en buitenland aanspreekt. Hiervoor is een optimale samenwerking tussen scenarist, regisseur en producent essentieel. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor het indienen van onderscheidende filmplannen van een hoog inhoudelijk en zakelijk niveau.

Producentenschap

Voor het Fonds staan creatieve (co)producties bij selectieve steun centraal. Louter op financiële en commerciële gronden opgezette (co)producties komen niet voor steun in aanmerking. De semi-automatische regelingen van het Fonds kennen een brede toegankelijkheid maar ook daarbij dient, in lijn met de regels voor staatssteun van de EU, aan bepaalde culturele kenmerken en criteria te worden voldaan. Het Fonds blijft dan ook investeren in onafhankelijke productiemaatschappijen met aantoonbare creatieve en zakelijke competenties en een gedegen staat van dienst. Het Fonds staat vanzelfsprekend open voor beginnende producenten en wil ook aansluiten op ontwikkelingen in de markt waarbij door ketenintegratie productie, distributie en exploitatie meer naar elkaar toegroeien. Dergelijke ambities zijn goed vorm te geven door samenwerking tussen bedrijven of door verschillende expertises onder te brengen in een holding met een duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden, zoals ook blijkt uit voorbeelden in het buitenland.

Continuïteit

Het ontwikkelen, realiseren en distribueren van filmproducties is een langdurig, kapitaalintensief en risicovol proces. Van producenten wordt niet alleen zakelijke en organisatorische, maar ook een sterke inhoudelijke inbreng en een visie op cinematografie verlangd. Hun ondernemerschap wordt daarbij op de proef gesteld aangezien het creatieve proces geen zekerheden biedt.

Het Fonds, CoBO en het Mediafonds hanteerden tot nu toe op onderdelen afwijkende financiële kaders waaraan aanvragen dienen te voldoen. Om de continuïteit voor makers en producenten te verbeteren heeft het Fonds, in afstemming met de andere fondsen en de NPO, het initiatief genomen de kaders, waaronder percentages voor producers fee, overhead en het bevoorschottingsritme, al per 2016 beter op elkaar aan te sluiten en te verruimen. Daarbij is er ook aandacht besteed aan de positie van documentaire-producenten die ernstig onder druk staat, mede door de beperkte budgetten en de toenemende inspanning die van hen wordt gevraagd bij financiering en uitbreng van producties.

Om de lasten tijdens het productieproces te verlichten en het tijdig nakomen van verplichtingen aan crediteuren te bevorderen, stelt het Fonds met ingang van 2016 ook bij het afsluiten van de uitvoeringsovereenkomst voor de Production Incentive een voorschot van 30% beschikbaar, uitsluitend bestemd voor besteding in Nederland. De bestaande mogelijkheden voor een tussentijdse afrekening na afronding van de opnamen en bij oplevering *picture lock* blijven gehandhaafd. In totaal kunnen voorschotten niet meer dan 90% bedragen.

Voor Fondsbijdragen aan de ontwikkeling, productie en distributie van films geldt een terugbetalingsverplichting. Terugontvangen exploitatie-inkomsten op de positie van het Fonds blijven ook de komende periode ten goede komen aan nieuwe filmprojecten van dezelfde producent, aan het nakomen van diens afspraken met rechthebbenden en investeerders en aan versterking van zijn productiemaatschappij. Het Fonds benadrukt het belang voorafgaand aan de productie heldere afspraken vast te leggen met rechthebbenden en investeerders over de verdeelsleutel van revolverende middelen.

Werkgevers

De verhoudingen tussen de verschillende partijen in de filmsector worden door de veranderende markt op de proef gesteld. Film blijft echter het resultaat van teamwerk en de kwaliteit van elke schakel in het proces telt. Het vermogen in goede onderlinge verhoudingen samen te werken is essentieel voor elke filmprofessional en voor de overkoepelende belangenorganisaties.

In dit verband heeft de sector een belangrijke stap gezet met de oprichting van de DAFF (Dutch Academy for Film) om het inhoudelijke debat in de sector naar een hoger plan te tillen. De omgeving waarin de filmsector opereert, verandert echter momenteel in zo'n hoog tempo dat ook zakelijke afstemming over beleid en strategie cruciaal is. Parallel aan het initiatief van de DAFF hebben vertegenwoordigers van de belangenorganisaties daarom ook gesproken over de organisatie van een eenduidige en centrale vertegenwoordiging op dit vlak en de noodzaak dat de sector zich publiekelijk minder verdeeld, versnipperd en overlappend presenteert. Geconcludeerd werd dat, naar analogie van het buitenland, producenten als werkgevers in de productiesector een rol hebben om overkoepelende belangen eenduidig en transparant te vertegenwoordigen. Aan de hand van een gezamenlijke strategische agenda kunnen knelpunten effectiever worden opgelost en kansen omgezet in resultaat. Het Fonds juicht het toe dat speelfilm-, documentaire- én animatieproducenten hier gezamenlijk vorm aan geven.

Code of Conduct

Als publieke financier van filmproducties kiest het Fonds een actieve rol, door niet alleen subsidies te verstrekken en toe te zien op de juiste besteding van middelen, maar ook door het organiseren van activiteiten, het initiëren van nieuw beleid en door samenwerking aan te gaan met diverse private en publieke partners in binnen- en buitenland. In een omgeving die steeds complexer wordt, doen professionals in toenemende mate ook een beroep op het Fonds voor tal van zaken die niet direct tot zijn kerntaak behoren. Vaak gaat het om onderlinge geschillen tussen professionals die eerder vragen om sectorbrede afspraken. Het Fonds is immers inhoudelijk en zakelijk niet verantwoordelijk voor de producties die het steunt; dat is de producent samen met de eventueel betrokken coproductanten. Bovendien heeft het Fonds vaak een minderheidsaandeel in de financiering, waardoor interventie niet altijd geëigend is. Het Fonds wil daarom graag in gesprek met de brancheverenigingen over een *code of conduct* waarin afspraken worden onderschreven omtrent goed ondernemerschap en samenwerking, die passen bij een professionele sector.

Het Leven volgens Nino

Roberto Olla is directeur van Eurimages. Sinds de oprichting heeft het coproductiefonds van de Raad van Europa meer dan 1.700 lange speelfilm en documentaire coproducties gesteund. Het Filmfonds vertegenwoordigt Nederland in Eurimages. In 2015 kreeg Nederland steun voor 13 coproducties (inclusief 4 minoritaire coproducties) voor een totaalbedrag van 3,1 miljoen euro. Eerder kreeg o.a. *Het Leven volgens Nino* realiseringsteun van Eurimages.

“The Dutch are no victim of their own tradition, they dare to try new things. They have to coproduce, otherwise their ambition would be limited by the size of the country. It also opens new markets and obliges professionals to conquer new audiences. Thirdly, coproducing is creatively enriching.

The international policy of the Netherlands Film Fund is in my opinion definitely the right one: it is open to coproduction and allows the Dutch creative talent to be known internationally and to profit from Eurimages.”

2. IMPLEMENTATIE VAN BELEID

2.1. DOCUMENTAIRE

De Nederlandse documentaire heeft een rijke traditie met een observerende stijl die internationaal hoog staat aangeschreven. Documentaires worden wereldwijd geselecteerd voor en onderscheiden op toonaangevende festivals. Ook in eigen land scoort de documentaire zowel op festivals als in de bioscoop; meer producties worden de laatste tijd bekroond met een Kristallen Film voor het behalen van 10.000 bezoekers⁵.

In de huidige informatiemaatschappij is de behoefte aan verdieping, duiding en ordening groter dan ooit. De documentaire kan bij uitstek de blik op de wereld verruimen en tot zinvolle reflectie leiden. Internationaal zijn er inhoudelijke ontwikkelingen gaande, waarbij de filmtaal verandert en andere vertelwijzen worden toegepast. Zo wordt steeds meer gebruik gemaakt van hybride vormen en vernieuwende oplossingen in storytelling, zoals animatietechniek, interactieve of fictie-elementen en *re-enactment*. Om de impact en het bereik te vergroten, is het voor documentairemakers bovendien steeds belangrijker naast bioscoop en televisie andere vertoningsmogelijkheden en publiek te vinden. Internationale voorbeelden zoals bijvoorbeeld projecten die worden gepresenteerd bij de *Good Pitch* leren dat op dit vlak nog een wereld te winnen is.

Dat maakt het belangrijk de sector in staat te stellen zowel inhoudelijk als productioneel mee te blijven tellen, ook binnen de eisen die de internationale markt stelt. Die markt kenmerkt zich door steeds meer internationale coproducties, een levendig internationaal discours en hogere budgetten.

De budgetten bij CoBO, het Mediafonds en Filmfonds staan momenteel onder druk. Er komen meer goede aanvragen dan er kunnen worden gehonoreerd. De aanstaande opheffing van het Mediafonds zet de gevestigde praktijk verder onder spanning. Productiebudgetten voor Nederlandse documentaires zijn naar internationale maatstaven laag. Dit wordt mede veroorzaakt door de beperkte licentiebijdrage van omroepen, die richtinggevend is voor de hoogte van toekenningen van aan de omroep verbonden fondsen. Dit werkt verschraving van het aanbod in de hand, doordat het aantal draai- en montagedagen voor

alle documentaires nagenoeg gelijk is. Ook betekent dit dat producenten voor de continuïteit van hun bedrijf meer producties per jaar moeten maken dan eigenlijk mogelijk is. De gevolgen zijn inmiddels zichtbaar: productiehuisen sluiten en productiedwang beperkt de kwalitatieve aandacht en tijdsinvestering die noodzakelijk is. Het Fonds heeft ten opzichte van de andere fondsen een beperkt budget, specifiek voor het stimuleren van lange cinematografische bioscoopdocumentaires. Wijziging van beleid door het Fonds alleen is daarom onvoldoende om de problematiek in de sector op te lossen en deze internationaal te laten aansluiten. Nu de NPO documentaire naast drama tot speerpunt in het beleid heeft benoemd, ziet het Fonds een duidelijke kans in samenwerking de documentairesector te versterken.

Een eerste stap is gezet door de financiële kaders en de percentages voor *producers fee*, *overhead* en bevoorschotting met de verschillende financiers af te stemmen en naar boven bij te stellen. Een volgende stap moet worden gezet door in relatie tot de aard van het project de bijdragen voor ontwikkeling te verhogen, variatie aan te brengen in de productiebudgetten en internationale coproductie te stimuleren. Het Fonds zal dit implementeren en juicht het toe als de NPO hieraan bijdraagt. Omdat er relatief veel documentairemakers ouder zijn dan 45 jaar is extra inzet nodig om het opkomende jonge talent te ondersteunen in zijn ontwikkeling.

Binnen zijn onderscheidende rol als stimuleringsfonds legt het Fonds de komende beleidsperiode het accent op talentontwikkeling en internationalisering. Om te zorgen dat het aantal documentaires waaraan het Fonds kan bijdragen niet teveel afneemt, verruimt het Fonds het budget voor documentaire zo veel mogelijk.

Kwaliteit en talentontwikkeling

Het Fonds ondersteunt visueel aansprekende creatieve documentaires van bioscooplengthe met een onderscheidende en gelaagde vertelwijze. Voor nieuw talent werpen programma's als de Wildcards en Teledoc Campus hun vruchten af. OASE biedt een aantrekkelijke vrijplaats voor ervaren documentairetalenten om een nieuw plan te ontwikkelen en Teledoc is een gerichte mogelijkheid voor hen om aansprekende documentaires te ontwikkelen die geschikt zijn voor uitzending op *primetime*.

Het Fonds creëert nieuwe mogelijkheden voor de ontwikkeling van beginnende en gevestigde makers met de labs in internationale context die het gaat ondersteunen. Daarin moet ruimte worden geboden aan onderzoek en experiment en aan deskundigheidsbevordering op het gebied van sales, distributie en inhoudelijke begeleiding van documentaireplannen. Ook stimuleert het Fonds de deelname van documentairemakers en producenten aan internationale labs en coproductiemarkten in het buitenland.

Voor documentaires wordt de ontwikkelingsfase flexibeler ingericht. Zo worden proefopnamen en promo's ten behoeve van internationale coproductie in alle fasen mogelijk en wordt er voor treatment geen maximum bedrag meer gehanteerd.

Daarnaast maakt het Fonds *slatefunding* voor ontwikkeling mogelijk. Dit biedt een aantal productiehuisen meer continuïteit, zodat makers structureel kunnen worden ondersteund en begeleid in de ontwikkeling van nieuwe projecten. Dit biedt hun bijvoorbeeld ruimte voor research, het betrekken van internationale consultants en om tijdens festivals en markten de mogelijkheden te onderzoeken voor het opzetten van internationale coproducties. Steun in de ontwikkeling en realisering voor lange jeugddocumentaires wordt tot nu toe nauwelijks aangevraagd, maar het Fonds staat hier nadrukkelijk voor open. Dit biedt artistieke kansen en kinderen zijn, ook bij documentaire, het publiek en de makers van de toekomst.

Voor documentaires met een bioscoopuitbreng die op eigen kosten zijn gerealiseerd, breidt het Fonds de ondersteuningsmogelijkheden uit; zij kunnen naast de bestaande afwerkingsbijdrage ondersteuning krijgen voor hermontage en postproductie.

Internationalisering

Mede dankzij de Production Incentive kiezen documentaireproducenten steeds vaker voor internationale coproductie. Naast majoritaire coproducties vinden ook meer minoritaire projecten de weg naar het Fonds. Voor de wederzijdse ondersteuning van onderscheidende en internationaal aansprekende lange documentaires continueert het Fonds samenwerkingsverbanden met andere fondsen en breidt deze waar mogelijk uit.

Naar analogie van de samenwerking met het Hubert Bals Fonds zal het Fonds ook de mogelijkheid onderzoeken van bundeling van krachten met het IDFA Bertha Fonds.

Bereik

Het Fonds maakt meer geld vrij voor marketing en distributie. Dit kan bij de documentaire naast de reguliere theatrale uitbreng ook worden ingezet voor *outreach* en *impact* en het daarvoor inhuren van deskundigen, zoals social media experts of impact producers.

*Het Fonds beoogt jaarlijks gemiddeld 14 majoritaire Nederlandse documentaires in de realisering te steunen met inbegrip van 4 tot 6 Teledocs. Daarnaast koerst het op gemiddeld 9 Teledoc Campussen, 3 Wildcards voor beginnende makers en 6 minoritaire coproducties.*⁶

⁵ Bijlage 2 tabel Kristallen, Gouden, Platina en Diamanten Film 2010-2015

⁶ De aantallen zijn gebaseerd op ondersteuning uit selectieve middelen.

“We zagen het project vanaf de start als een film en een interactieve documentaire. In de film wilden we het persoonlijke verhaal van de piraat en zijn familie centraal stellen. In de interactieve documentaire konden we het verhaal vanuit verschillende perspectieven vertellen: de Somalische tegenover de Westerse kijk op piraterij. Internationaal coproduceren heeft ons veel opgeleverd; zo hebben we met geweldig internationaal talent kunnen werken en is het makkelijker de film internationaal uit te brengen.”

Femke Wolting regisseerde met Tommy Pallotta *Last Hijack*, een film én een interactieve documentaire over piraterij in Somalië, die beide met realiseringsteun van het Fonds tot stand kwamen. De film beleefde zijn wereldpremière op het internationaal filmfestival van Berlijn en de interactieve documentaire won een Emmy Award voor de beste online productie in de categorie non-fictie.

Last Hijack (2014)

Regie: Femke Wolting en Tommy Pallotta

Producent: Submarine in coproductie met Still Films (Ierland), Razor Film (Duitsland) en Savage Film (België).

2.2. SPEELFILM

Waar de artistieke film bepalend is voor het internationale succes op festivals en de toename van het aantal internationale coproducties, dragen met name mainstream films bij aan de groei van het marktaandeel van de Nederlandse film in de bioscoop. Internationaal is de kwaliteit van de Nederlandse kinder- en jeugdfilm maatgevend en ook in eigen land bereiken deze films een groot publiek. Daarmee vormen zij artistiek, maatschappelijk en economisch een vaste waarde voor de industrie.

Onder invloed van veranderende marktverhoudingen lopen investeringen van marktpartijen als distributeurs en omroepen per film terug. De financiële risico's worden verspreid over meerdere films waarbij in toenemende mate wordt gekozen voor projecten die zijn gebaseerd op een bekend format of boek. Een groot deel van de mainstream films bestaat uit genrefilms, waarbij met name het aantal romantische komedies de afgelopen jaren is gegroeid. Oorspronkelijke en eigenzinnige films hebben grote moeite marktpartijen in eigen land aan zich te binden en komen daardoor steeds meer in de verdrukking tussen het groeiende aantal titels dat met elkaar concurreert.

De Nederlandse film dient zich nationaal en internationaal beter te onderscheiden en op alle platforms nieuwe doelgroepen aan zich te binden. Daarbij is een nieuwe balans nodig tussen vraag en aanbod en is er ook meer diversiteit binnen dat aanbod vereist. Meer ruimte moet er worden geclaimd voor oorspronkelijke, betekenisvolle, eigentijdse kwaliteitsfilms met maatschappelijke urgentie en zeggingskracht die met een volwaardig promotie- en marketingbudget in de markt worden gezet: films die zich zowel cinematografisch als met hun *production value* kunnen meten met het buitenlandse aanbod.

Kwaliteit en talentontwikkeling

De komende periode worden de middelen voor ontwikkeling verruimd en de gedifferentieerde bijdragen voor realisering, marketing en promotie van speelfilms verhoogd. Daarmee speelt het Fonds in op de veranderingen in de markt en bouwt het voort op de ingeslagen weg om bruggen te slaan tussen mainstream en arthouse films, met als doel de kwaliteit van films te verhogen en het publieksbereik te

vergroten.

Het loslaten van de indiendata voor ontwikkeling komt zowel de kwaliteit als de productionele voorbereiding ten goede. Voor de komende beleidsperiode houdt het Fonds daaraan vast, verhoogt het de maxima voor ontwikkelingsbijdragen en hanteert het de verschillende fases flexibeler. Daarbij wordt er ook ruimte geboden voor ontwikkeling in de breedste zin; van gedegen research tot nieuwe technieken, het vroegtijdig betrekken van *heads of department* en internationale experts. Om kwaliteit boven te laten drijven zullen er altijd meer projecten worden ontwikkeld dan in de realisering kunnen worden ondersteund. Om de verhoging van de bijdragen voor individuele films te kunnen bekostigen en te sturen op scherpe selectie door de sector zelf, beperkt het wel het aantal projecten dat in de ontwikkeling en realisering wordt gesteund. Het Fonds benadrukt in dit verband de gelegenheid die het biedt een *ideecheck* voor te leggen aan een filmconsulent alvorens een aanvraag in te dienen.

Het Fonds blijft in de ontwikkeling van mainstream films investeren, maar richt zich daarbij exclusief op teams die de ambitie hebben en de tijd nemen een onderscheidende kwaliteitsfilm voor een breed publiek te ontwikkelen. Projecten waarbij omzet het leidende principe is, zoals op bekende formats gebaseerde producties, komen derhalve niet in aanmerking voor ondersteuning bij de ontwikkeling.

Naast intensivering van de reguliere bijdragen voor ontwikkeling introduceert het Fonds *slatefunding* om inhoudelijke ontwikkeling en verkenning ruim baan te geven. De uitwerking ervan staat in paragraaf 1.3.1.

Het programma *Talentontwikkeling in Internationale Context*, zoals beschreven in paragraaf 1.3.1, blijkt goed te werken en wordt de komende beleidsperiode voortgezet. Dit geldt ook voor de ondersteuning van makers bij selectie voor internationale *talent labs*. Het creëert extra ruimte voor verdieping via de labs in internationale context die het gaat ondersteunen.

Om ambitieuze, vernieuwende filmproducties te blijven stimuleren, handhaaft het Fonds de speciale projecten *De Oversteek*, *Dutch Cross Over* en *Telescoop*. Ook blijft het kansen aan nieuwe makers bieden

met lowbudget-speelfilms, korte films, Wildcards en via samenwerkingsprojecten met partners. Vanuit zijn onderscheidende rol verdiept het Fonds bij samenwerkingsprojecten de trainingscomponent. Ook is het voornemens het samenwerkingsproject One Night Stand niet alleen te richten op nieuwe talentvolle regisseurs maar ook op nieuw schrijftalent.

Kinderen zijn het publiek en het talent van de toekomst; het ondersteunen van aansprekende beeldverhalen - die aansluiten bij hun belevingswereld - blijft derhalve prioriteit voor het Fonds. Om de trend te keren dat de ontwikkeling van onderscheidende en oorspronkelijke plannen voor kinder- en jeugdfilms de laatste jaren achterblijft, herintroduceert het Fonds, mede op verzoek van de sector, *Cinema Junior*. De VPRO heeft interesse getoond hier opnieuw bij te willen aansluiten.

Balans

Binnen de realiseringstoekenningen voor kwaliteitsfilms koerst het Fonds op een evenwicht tussen artistieke films, cross-over en mainstream films. Om het verruimen van de ontwikkelings-, realiserings-, promotie- en marketingbijdragen te bekostigen, steunt het een minder groot aantal films met een hogere bijdrage en brengt het Fonds het budget voor Suppletie terug.

Dit betekent niet dat het Fonds geen voorstander is van een automatische regeling, die is gebaseerd op eerdere resultaten. Een dergelijke regeling, waarbij uitgebrachte Nederlandse films meeprofiteren en ondernemerschap wordt beloond, acht het Fonds, naast de Production Incentive, van groot belang voor een gezond productieklimaat. Dit biedt producenten de benodigde armslag om nieuwe projecten met getalenteerde makers te ontwikkelen en het versterkt de continuïteit in de sector. Het budget hiervoor dient echter niet uitsluitend uit Fondsmiddelen te bestaan maar, net als in het buitenland, geheel of tenminste in belangrijke mate beschikbaar te komen via partijen in de exploitatieketen. Het Fonds zegt de sector en het ministerie alle steun toe om voor aanvang van de komende beleidsperiode tot nieuwe afspraken te komen over een bijdrage uit de exploitatieketen en afhankelijk daarvan de Suppletieregeling aan te passen.

Het Fonds reserveert vooralsnog 3,5 miljoen euro om de regeling in 2017 voort te zetten, er van uitgaande dat dit bedrag tenminste door de branche wordt gematcht. De regeling wordt in 2016 geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd en aangepast.

Internationalisering

Het Fonds blijft investeren in de realisering van creatieve internationale coproducties waarbij Nederlandse producenten een minderheidsaandeel hebben in de financiering. Vanwege het groeiende belang de creatieve samenwerking ook bij internationale coproducties al in een vroeg stadium te starten, creëert het Fonds ruimte om bij te dragen in de ontwikkeling van minoritaire coproducties met een Nederlandse regisseur. Bij uitzondering én afhankelijk van een sterke creatieve inbreng van Nederland wordt een bijdrage mogelijk in de projectontwikkeling van een minoritaire coproductie met een buitenlandse regisseur.

Bereik

De verhoogde bijdragen voor marketing en promotie en de besparing vanwege het eindigen van de *virtual print fee* kunnen worden ingezet om een cross-mediaal pakket gericht op de productie en uitbreng van films te ontwikkelen. Met name bij kinder- en jeugdfilms moet hierbij ook worden gedacht aan ontwikkeling van educatief materiaal en de verspreiding daarvan. Door het aantal ondersteunde films te beperken en de budgetten voor marketing en promotie te verruimen, kan de uitbreng van films beter over het jaar worden gespreid, waardoor het kannibaliseren van bioscoopbezoekers wordt teruggedrongen. Waar opportuun stuurt het Fonds aan op een betere spreiding van films.

Het Fonds streeft op basis van het budget voor selectieve realiseringsteun jaarlijks naar gemiddeld 22 majoritaire kwaliteitsfilms. Daarbij koerst het gemiddeld op 11 artistieke/cross-over films en 11 cross-over/ mainstream films. Binnen dit aantal koerst het op gemiddeld 6 kinder- en jeugdfilms, 1 lange animatiefilm en 2 lowbudget speelfilms. In aanvulling daarop beoogt het gemiddeld 18 minoritaire coproducties te ondersteunen, 2 Wildcards en 22 korte films en single plays.⁷

⁷ De aantallen zijn gebaseerd op ondersteuning uit selectieve middelen.

Stienette Bosklopper produceerde met Circe Films titels die doordrongen tot de Berlinale als *Boven is het Stil* (Nanouk Leopold, 2013) en *Hemel* (Sacha Polak, 2012). Momenteel werkt ze in coproductie met België, Duitsland en Waterland Film aan het door haar geschreven *Cobain* (Nanouk Leopold). Het project ontving onlangs realiseringsteun van Eurimages. *Avrupa* (Sacha Polak) werd ontwikkeld vanuit Talentontwikkeling in Internationale Context.

“Voor ons is coproduceren een vanzelfsprekendheid. Het legt de lat weliswaar hoog, maar in de huidige competitieve markt moeten Nederlandse filmmakers dit internationale ambitieniveau haast wel hebben. *Avrupa* ontwikkelde zich tijdens Talentontwikkeling in Internationale Context in de richting van een high end dramaserie; dat zien we als een nieuwe kans en uitdaging. Dat we door CoProSeries van de Berlinale zijn geselecteerd, bewijst voor ons dat wij en het Filmfonds de juiste keuze hebben gemaakt.”

2.3. ANIMATIE

Het actieve beleid dat het Fonds sinds 2009 op het gebied van animatie voert, begint zijn vruchten af te werpen.

Na een lange periode waarin vooral korte artistieke animatiefilms voor het festivalcircuit werden gemaakt, richt de Nederlandse animatiesector zich met zowel korte als lange films steeds meer op een breed publiek dat via de bioscoop en andere platforms wordt bereikt. Het streven minimaal één lange Nederlandse animatiefilm per jaar in de bioscopen uit te brengen, werd de afgelopen drie jaar ruimschoots behaald. De internationale waardering voor de Nederlandse korte animatiefilm bleek onder andere uit de Oscarnominatie voor *A Single Life* van Job, Joris en Marieke.

Internationalisering

Animatiefilm heeft een internationaal karakter. Door de afwezigheid van herkenbare acteurs en landschappen is het minder gebonden aan nationale grenzen dan *live action* film en in de afgelopen decennia heeft zich in Europa een bloeiende internationale coproductiemarkt ontwikkeld voor ambitieuze animatieprojecten. Mede gesteund door de nieuwe mogelijkheden van de Production Incentive, zijn Nederlandse animatieproducenten en studio's steeds vaker te vinden op internationale markten. De door het Fonds gesteunde projecten zijn dan ook vrijwel allemaal internationale coproducties.

Om aan de internationale ambities te kunnen voldoen is het van essentieel belang dat de krachten worden gebundeld van twee werelden die de afgelopen decennia strikt gescheiden waren. De Nederlandse animatiesector heeft minder ervaring met dramaturgie, internationale coproductie en exploitatie. Voor de *live action*-scenaristen, -regisseurs en -producenten is het productieproces van animatie meestal nog terra incognita. Geïnspireerd door de kansen van de groeiende internationale markt ontstaat er inmiddels kruisbestuiving en worden steeds meer samenwerkingsverbanden gesmeed tussen de animatie en de *live action* sector.

Kwaliteit en talentontwikkeling

Op het gebied van de lange animatiefilm dient de Nederlandse filmsector in de komende jaren zijn signatuur te ontwikkelen. Daarom is het van belang in te zetten op diversiteit in verhalen en doelgroepen en op projecten die

in artistiek en/of productioneel opzicht ambitieus zijn en zich internationaal kunnen meten. Het Fonds voert daarom een integraal speelfilm- en animatiebeleid. Zo versterkt het de bijdragen voor ontwikkeling die eveneens op maat zullen worden verleend. Het verhoogt ook de gedifferentieerde realiseringbijdragen voor beginnende en ervaren makers en de marketing- en distributiebijdragen voor lange animatiefilms. Daarbij wordt er rekening gehouden met het specifieke productieproces van animatiefilms en het feit dat de sector zich pas recent op lange animatiefilm is gaan richten.

De korte animatiefilm is belangrijk voor de ontwikkeling van regisseurs en scenaristen. Het stelt ze in staat een eigen handtekening te ontwikkelen. De *training on the job* die het Fonds biedt, is vooral belangrijk omdat er in Nederland nog weinig financiers een rol nemen in de productie van korte animatiefilms. Met het succesvolle programma Ultrakort, waarbij in samenwerking met Fonds 21 en Pathé jaarlijks vier films van twee minuten in het voorprogramma van grote bioscoopfilms worden vertoond, kunnen animatiefilmers ervaring opdoen met films voor een groot publiek. Ook is de korte animatiefilm inmiddels vast onderdeel van het samenwerkingsproject Kort! en staat een nieuwe serie van Nu of Nooit geheel in het teken van animatie.

Innovatie

Om bruggen te slaan tussen animatie en *live action*, wil het Fonds de komende periode een nieuw programma ontwikkelen gericht op samenwerking tussen producenten en talenten uit verschillende disciplines. Hiermee beoogt het Fonds ook in te spelen op de ontwikkeling waarbij de grenzen tussen speelfilm, animatie en documentaire vervagen en er hybride vormen ontstaan. Dit zou gestalte kunnen krijgen in een serie korte films met een lengte van maximaal 5 minuten, die net als Ultrakort een groot publiek moet kunnen vinden via de bioscoop en televisie. De onderlinge uitwisseling en samenwerking tussen animatie en *live action* wil het Fonds daarnaast op maat stimuleren als onderdeel van de labs in internationale context die staan beschreven in paragraaf 1.3.1.

De internationale ontwikkelingen en ambities van de Nederlandse animatie stellen ook filmopleidingen voor nieuwe uitdagingen. Bij internationale coproducties zijn art directors, story boarders, animatoren en regisseurs

nodig, die leiding kunnen geven aan internationale teams van getalenteerde makers. Binnen het curriculum van het filmonderwijs in Nederland is er nauwelijks ruimte voor het artistieke en productionele proces van lange animatiefilms. Er ligt een unieke kans voor de opleidingen, producenten en studio's om een onderscheidende opleiding te creëren voor animatietalent dat werk vindt in de context van grotere internationale coproducties. Het Fonds wil hierbij, waar nodig en in nauw overleg met de betrokken partijen, een stimulerende rol vervullen.

In Nederland zijn weinig partijen actief in de financiering van animatie, terwijl het gebruikelijk is dat startend talent nationaal wordt ondersteund. De belangstelling van de publieke omroepen voor animatie groeit en het Fonds spant zich in om die interesse ook bij andere partijen te stimuleren. Tegelijkertijd zal het soepeler omgaan met de eisen voor aanvullende financiering die aan beginnende makers worden gesteld.

De komende periode koerst het Fonds op jaarlijks gemiddeld 1 lange animatiefilm en 12 korte animatiefilms, waaronder gemiddeld 4 Ultrakort, 1 Wildcard en ten minste 2 minoritaire coproducties. Financiering voor de ontwikkeling en realisering van lange animatiefilms komt uit het budget voor speelfilm.

“We hadden al langer een leuk filmplan liggen, dat precies paste in Ultrakort. Door de vertoningen in de Pathé bioscopen en door de media aandacht rond de Oscarnominatie hebben we met *A Single Life* heel veel mensen kunnen bereiken. Dat is fantastisch, zowel voor de animatiesector als voor ons eigen werk, ook voor de manier waarop we over plannen nadenken.

Momenteel werken we voor Nu of Nooit! samen met Lotte Tabbers, een ervaren live action scenarist. Die cross-over is heel makkelijk gemaakt: het maakte voor het schrijven eigenlijk niet uit dat het verhaal wordt uitgevoerd in een andere techniek. In de toekomst willen we graag een animatiespeelfilm maken.”

Job, Joris en Marieke maakten in het kader van Ultrakort *A Single Life*. De 2 minuten durende film was in de Pathé bioscopen te zien als voorprogramma bij de bioscoophit *Gooische Vrouwen 2*, werd geselecteerd voor het Toronto International Film Festival en sleepte een Oscarnominatie in de wacht.

A Single Life (2014)
Job, Joris en Marieke

2.4. FILMISCH EXPERIMENT

Het filmisch experiment fungeert binnen het Fonds als motor voor vernieuwing in alle categorieën. De context van innovatie is geschetst in paragraaf 1.3.2. Het Fonds biedt een broedplaats voor filmisch experiment en ondersteunt narratieve projecten die zowel in artistiek als productioneel opzicht vernieuwend, uitzonderlijk en voorbeeldstellend zijn. Grenzen tussen film en andere disciplines worden onderzocht en nieuwe vertelvormen toegepast. De visuele kwaliteit van projecten dient cinematografisch te zijn. Het Fonds staat nadrukkelijk open voor een variëteit aan projecten die de rafelranden van de cinematografie verkennen. Bijvoorbeeld projecten die het (fysieke) medium film onderzoeken, diverse genres combineren, zowel in inhoud als vorm de grens tussen fictie en realiteit onderzoeken of non-lineaire storytelling verkennen. Maar ook virtual reality en 360° video projecten, projecten met een interactieve component of projecten die experimenteren met bestaande filmische middelen. Het eindresultaat kan diverse platforms als vertoningsplek hebben.

Zeker voor filmisch experiment geldt dat ontwikkelen en maken naadloos in elkaar kunnen overlopen. Het Fonds gaat toekenningen daarom vooral baseren op de ambitie en visie van de makers en het bijbehorende plan van aanpak met visuele uitwerking. Dit betekent dat de strikte scheiding tussen de fases ontwikkeling en realisering, afhankelijk van het project en het werkplan van de makers, kan worden losgelaten en financiering op maat wordt toegekend.

De Verbeelding

Dit tweejaarlijkse samenwerkingsproject van het Filmfonds en het Mondriaan Fonds biedt beeldend kunstenaars in samenwerking met filmproducenten de mogelijkheid om een low budget film van speelfilm lengte te realiseren die zich op de grens van cinematografie en beeldende kunst begeeft, geschikt voor de bioscoop en selectie voor toonaangevende internationale festivals. Het programma wordt in de komende periode voortgezet en blijft de expertise van producenten op het gebied van financiering en uitbreng combineren met het creatieve en visuele talent van de kunstenaars.

Transmedia

Dit samenwerkingsproject stimuleert nieuwe vormen van documentairemaken en storytelling en biedt ruimte voor cross-overs en innovatie bij projecten waarin filmische elementen, vormgeving en e-cultuur samenkomen. Gezien het belang van deze regeling voor projecten met artistieke kwaliteit binnen het interdisciplinaire medialandschap blijven het Filmfonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie dergelijke projecten samen ondersteunen na de opheffing van het Mediafonds vanaf 2017. Om de financiële basis te verstevigen, zullen beide fondsen zich inspannen daarbij nieuwe inhoudelijke en financiële partners te vinden.

Talentontwikkeling en internationalisering

Het Fonds blijft de genre-overschrijdende ontwikkeling en innovatieve kracht van professionals stimuleren door ondersteuning van deelname aan trainingen in een internationale context zoals Feature Expanded, de DocLab Academy voor talentvolle internationale e-cultuurprofessionals en het platform Doclab Salon over interactieve trends en technologieën.

Bereik

Het vertoningscircuit voor projecten bestaat in de regel uit (internationale) festivals, musea, galeries en (tijdelijke) tentoonstellingen. Het publieksbereik kan worden vergroot door daarvoor zoveel mogelijk platforms daadwerkelijk te activeren. Daarin moeten makers een rol nemen: van hen wordt verwacht dat ze deze platforms opzoeken en in samenwerking hun werk zichtbaar maken en actief de belangstelling van het publiek aanjagen.

Juist bij experimentele en grensverleggende films is er vanuit makers en publiek animo voor interactie en reflectie. De sector ervaart het opheffen van de 'O & O dag', waarbij door het Fonds ondersteunde projecten werden vertoond en besproken, als een gemis. Het Fonds onderzoekt daarom de mogelijkheden in de komende beleidsperiode een platform te creëren. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een live event en een online omgeving waar publiek, makers en projecten bij elkaar komen.

In de periode 2017-2020 koerst het Fonds op realiseringsteun aan gemiddeld 14 projecten per jaar, waaronder ook minoritaire coproducties mogelijk zijn.

2.5. FILMACTIVITEITEN

Door de digitale revolutie en de explosief gestegen consumptie van films en series neemt ook de kennis van genres, verhaalvormen en stijlen bij het publiek toe. Tegelijkertijd is in de door media gedomineerde samenleving de behoefte aan context en begrip van beeldcultuur groter dan ooit. Via de ondersteuning van filmactiviteiten biedt het Fonds ruimte voor uitwisseling en verdieping van kennis tussen publiek en professionals en tussen professionals onderling. Daarmee beoogt het de betekenis van het medium film in het maatschappelijk debat te verankeren, internationale aansluiting te bevorderen door professionals in aanraking te laten komen met het werk van collega's in binnen- en buitenland en zo bij te dragen aan een gezond en voor de filmcultuur ontvankelijk klimaat in Nederland.

Filmfestivals

Festivals vormen een belangrijk platform om Nederlandse talenten, projecten en films voor het voetlicht te brengen. Met hun sterke (landelijke) marketing hebben zij vaak een groot bereik en impact op hun bezoekers en partners. Door scherp te programmeren tonen ze het beste uit hun vakgebied, leggen ze artistieke ontwikkelingen bloot en sluiten ze aan bij de actualiteit. Door professionals en publiek bij elkaar te brengen dragen festivals actief bij aan kennisontwikkeling en aan de verspreiding, profilering en promotie van film in Nederland en in het buitenland.

Het aantal festivals dat op projectbasis een aanvraag doet bij het Fonds, neemt toe. De aanvragen verbreden zich bovendien naar nieuwe media, audiovisuele experimenten, dans, theater, muziek en architectuur. Het Fonds juicht deze interdisciplinaire samenwerking toe en steunt deze waar mogelijk, indien er ook financiële steun wordt gevonden binnen de verwante discipline.

Het Fonds ondersteunt filmfestivals op projectbasis én vierjarig. De meerjarige regeling loopt parallel aan de procedure voor de Basisinfrastructuur en is eind 2015 gepubliceerd. De meerjarige regeling richt zich op festivals die internationale filmproducties vertonen op het gebied van animatie, science fiction & fantasy en korte film. Filmfestivals die in aanmerking komen voor een meerjarige- of projectbijdrage dragen zorg voor een internationaal

aanbod met artistieke kwaliteit dat aanvullend is op het reguliere bioscoopaanbod en op dat van andere festivals. Bij de integrale beoordeling van aanvragen wegen de geografische spreiding van de festivals, het aandeel eigen inkomsten, toegezegde lokale financiering en publieksbereik mee. Festivals met een relevant programma op het gebied van internationale samenwerking, talentontwikkeling, innovatie van de cinematografie of educatie krijgen prioriteit. Voor meerjarig ondersteunde festivals stelt het Fonds vanaf 2017 onder voorwaarden aanvullende projectbijdragen beschikbaar voor activiteiten op het gebied van training, participatie en educatie en internationale coproductie om zo de platformfunctie van festivals te benutten en te versterken.

Bij de meerjarige regeling ondersteunt het Fonds maximaal 3 festivals en op projectbasis streeft het naar de ondersteuning van gemiddeld 18 filmfestivals per jaar.

Filmbijeenkomsten

Aansluitend op de beleidsprioriteiten steunt het Fonds bijeenkomsten die een internationale focus hebben, discipline-overschrijdend zijn en inspelen op de innovatie van de sector. Deze bijeenkomsten moeten de zichtbaarheid van en het draagvlak voor film in Nederland en/of in het internationale veld vergroten. Ook dient samengewerkt te worden met professionele partners en moeten ten minste twee externe partijen bijdragen in de financiering. Internationale bijeenkomsten moeten gericht zijn op deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en talentontwikkeling, coproductie bevorderen of de profilering en promotie van de Nederlandse film in het buitenland stimuleren. Ook kunnen bijeenkomsten worden ondersteund die gericht zijn op nieuwe vormen van inhoudelijke ontwikkeling, productie, distributie, marketing en vertoning. Bovendien moedigt het Fonds de filmsector aan zich intensiever te verhouden tot andere disciplines en sectoren om kruisbestuiving te stimuleren en de ontwikkelingen in de beeldcultuur in een bredere maatschappelijke context te plaatsen. Op deze manier kunnen nieuwe kansen op samenwerking ontstaan.

Training

In aanvulling op de investeringen van producenten in talentontwikkeling ondersteunt het Fonds professionals bij hun deelname aan trainingen in een internationale setting. De trainingen zijn gericht op productie, scenario-ontwikkeling en regie, maar ook op relevante ontwikkelingen voor vernieuwing als transmediale toepassingen. De nadruk ligt bij de selectie op bewezen talenten die zich internationaal willen meten, bij voorkeur ondersteund door een productiemaatschappij en betrokken bij een specifiek project.

Labs

Zoals omschreven in paragraaf 1.3.1 maakt het Fonds middelen vrij voor de organisatie van labs in een internationale context. Voor de ontwikkeling ervan werkt het Fonds in 2016 met een kwartiermaker die de behoeften in de sector verder inventariseert en aansluiting onderzoekt bij de trainingen die festivals al bieden.

Publicaties en onderzoek

Het Fonds steunt publicaties over films en filmmakers uit Nederland die de kennisontwikkeling en profilering van de Nederlandse film stimuleren. Het richt zich daarbij in het bijzonder op publicaties die de inhoudelijke, artistieke ontwikkeling voor het voetlicht brengen. Steun is ook beschikbaar voor onderzoek in de sector dat relevant is voor het productieklimaat en op de praktijk is gericht. Daarbij kan het gaan om economische kerncijfers, nieuwe financieringsinstrumenten of nieuwe vormen van distributie.

“*Voices of Finance* is niet zo makkelijk te typeren. De film balanceert tussen documentaire, dansfilm en drama. Dat het Filmfonds in dit filmplan juist het experiment waardeerde was voor mij een duidelijke stimulans. Ik ben al langere tijd bezig met een speelfilm waarin ik choreografie en dialoog wil combineren. Met *Voices of Finance* heb ik niet alleen veel zelf kunnen uitproberen, maar ook kunnen bewijzen dat deze combinatie heel goed mogelijk is.”

Clara van Gool is schrijver/regisseur van *Voices of Finance*, een project dat vanuit Filmisch Experiment werd ondersteund. In de film, gebaseerd op Joris Luyendijk's *Banking Blog* in *The Guardian*, worden monologen van tien personages uit de financiële wereld belichaamd en verwoord door dansers.

Voices of Finance (2015)

Scenarist/regisseur: Clara van Gool

Producent: KeyFilm

3. INSTRUMENTARIUM EN ORGANISATIE

3.1. REGELINGEN EN ONDERSTEUNENDE FUNCTIES

Het instrumentarium van het Fonds omvat zowel een aantal selectieve en semi-automatische regelingen als ondersteunende functies.

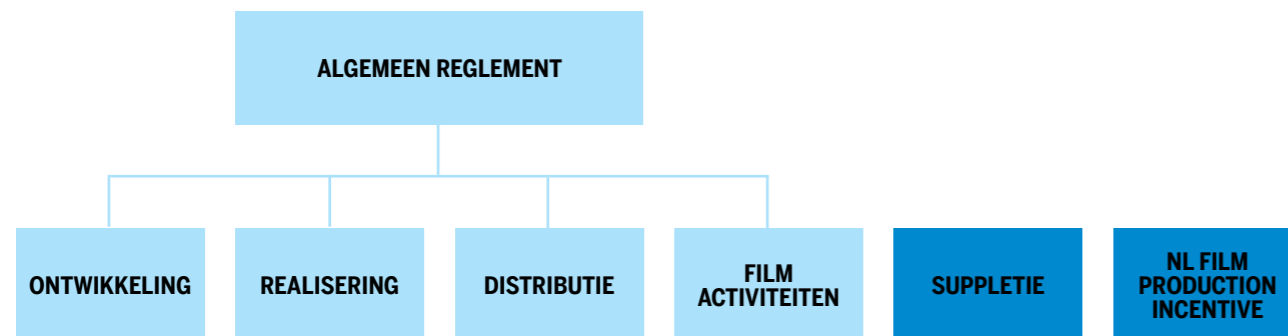
REGELINGEN

Het **Algemeen reglement** beschrijft de werkwijze van beoordeling, subsidieverlening en de verantwoordelijkheden van de aanvrager. Dit is van toepassing op de deelreglementen **Ontwikkeling**, **Realisering** en **Distributie** van filmproducties en het deelreglement **Filmactiviteiten**.

Op basis van deze reglementen en de daarin gestelde beoordelingscriteria verleent het Fonds **selectieve steun** aan de ontwikkeling, realisering en distributie van Nederlandse (majoritaire en minoritaire) speelfilms, documentaires, animatiefilms, innovatieve projecten en korte films en aan activiteiten als festivals, bijeenkomsten, individuele training, labs en publicaties en onderzoek. De inhoudelijke kwaliteit en diversiteit van aanvragen staan bij selectieve steun centraal. Daarnaast wordt de productionele en zakelijke kwaliteit en de staat van dienst van de makers meegewogen. In 2016 worden de reglementen geactualiseerd op basis van de gestelde prioriteiten en waar van toepassing verder aangesloten op de criteria voor de Basisinfrastructuur.

Semi-automatische productiesteun wordt verleend via de **Netherlands Film Production Incentive**. Hiervoor gelden uitsluitend productionele, zakelijke en juridische criteria. De Production Incentive verstrekt bijdragen aan speelfilms, lange animatiefilms en lange documentaires in de vorm van een cash rebate (30%) op basis van kwalificerende bestedingen in Nederland. Dit reglement heeft specifiek tot doel de productieactiviteit in Nederland te bevorderen en de internationale concurrentiepositie te verbeteren.

Binnen het deelreglement **Suppletie** verstrekt het Fonds semi-automatische bijdragen aan speelfilms en lange animatiefilms gericht op een groot bioscooppubliek op basis van eerder bioscoopsucces. Aanvragen voor Suppletie worden evenals voor de Production Incentive uitsluitend productioneel, zakelijk en juridisch getoetst. Zoals aangegeven wil het Fonds in afstemming met de branchepartijen de regeling voortzetten, er van uitgaande dat het budget ervoor in belangrijke mate wordt versterkt door bijdragen van andere partijen uit de exploitatieketen. De minister beoogt het overleg hierover voor de zomer van 2016 af te ronden met geformaliseerde afspraken. Deze resultaten betreft het Fonds bij het actualiseren van de regeling.

ONDERSTEUNENDE FUNCTIES

Het Fonds voert verschillende ondersteunende functies uit. Zo is het verantwoordelijk voor de **Netherlands Film Commission**. Deze speelt een faciliterende en promotionele rol om Nederland als aantrekkelijke coproductiepartner en productieland internationaal te profileren en biedt *exploration support* voor internationale coproducties. Daarnaast entameert het Fonds **internationale activiteiten**, gericht op verbreding en verdieping van het internationale netwerk van de sector en de profilering van talenten en projecten op internationale labs en coproductiemarkten. Via **analyse en onderzoek** brengt het Fonds de ontwikkelingen over productie, financiering en exploitatie in kaart in relatie tot internationale ontwikkelingen. Dergelijk onderzoek heeft tot doel niet alleen het Fonds maar ook sector en overheid relevante gegevens te verstrekken, zodat keuzes in beleidsontwikkeling en bedrijfsvoering gefundeerd worden genomen. De onderzoeksagenda stemt het Fonds af met het ministerie van OCW en EYE, dat aanvullend meer thematisch onderzoek doet. Op basis van eigen informatie, internationale bronnen en die van vertoners en distributeurs publiceert het Fonds jaarlijks de *Film Facts & Figures* over trends in de Nederlandse filmsector. Voor het delen van data-analyse en onderzoek is het Fonds actief in het European Film Agency Research Netwerk (EFARN). In bijlage 3 is de onderzoeksagenda voor de komende jaren opgenomen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.2. ORGANISATIE, WERKWIJZE EN PROCEDURE

Om samenhang tussen de verschillende filmcategorieën en beleidsprioriteiten te bevorderen heeft het Fonds zijn organisatie ingericht aan de hand van regelingen. Het Fonds kan zo snel en slagvaardig handelen, omdat ontwikkelingen in het veld integraal worden overzien. Met de introductie van de Production Incentive en Film Commission in 2014 is het mandaat en budget van het Fonds aanzienlijk uitgebreid en is de organisatie daarop aangepast. De selectieve regelingen voor ontwikkeling en realisering zijn gebundeld in de twee programma's, Screen NL en New Screen NL, met een specifiek profiel. **New Screen NL** functioneert als laboratorium. Het stimuleert eigentijdse, innovatieve plannen. Het biedt nieuw talent kansen, bevordert filmisch experiment en de korte film in alle genres. Het functioneert als partner in talentprogramma's met andere partijen voor beginnende makers en voor filmisch experiment. **Screen NL** is gericht op ontwikkeling en productie van kwalitatief hoogstaande bioscoopfilms in alle categorieën met een onderscheidende, cinematografische signatuur van de makers. Het biedt bewezen makers kans om zich verder te ontwikkelen en door te groeien. Screen NL fungeert als partner in samenwerkingsprojecten met andere partijen voor lange bioscoopfilms in alle categorieën.

Vanwege het toegenomen aantal aanvragen en de ambities en prioriteiten actualiseert het Fonds de bestaande structuur en bundelt het de taken voor distributie en internationaal bij twee nieuwe medewerkers. **Distributie** behandelt aanvragen voor projectsteun en *slatefunding* bij de uitbreng van films in Nederland en het buitenland. Zij biedt daarnaast steun voor innovatieve plannen op het gebied van marketing, promotie, distributie en vertoning die kunnen uitgroeien tot een nieuwe standaard voor de gehele sector. Ook functioneert zij als partner voor overkoepelende activiteiten gericht op de promotie en vertoning van films. **Internationaal** bundelt de selectieve aanvragen voor minoritaire coproducties, majoritaire en minoritaire aanvragen voor Eurimages en is verantwoordelijk voor de organisatie van internationale activiteiten op festivals en markten.

SELECTIEVE STEUN VOOR ONTWIKKELING EN REALISERING

Bij **Screen NL** en **New Screen NL** is het desbetreffende hoofd verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van de regelingen en een zorgvuldig proces van subsidieverlening. Filmconsulenten beoordelen ingediende aanvragen op inhoudelijke kwaliteit, een overtuigende visie en de ambitie en potentie van het betrokken team. Het subsidiebureau (projectbegeleiders en productiebeheerders) toetst de productionele en zakelijke aspecten van een aanvraag en adviseert over de hoogte van een bijdrage. Selectie van samenwerkingsprojecten met derden en minoritaire Nederlandse coproducties wordt uitgevoerd door het desbetreffende hoofd, bijgestaan door filmconsulenten en/of externe adviseurs. De directeur/bestuurder beslist over de aanvragen. Aanvragen voor reguliere ontwikkeling en minoritaire Nederlandse coproducties kunnen het hele jaar worden ingediend. Voor realisering en samenwerkingsprojecten van (majoritaire) Nederlandse films gelden vaste indiendata.

FILMACTIVITEITEN EN DISTRIBUTIE

Bij het deelreglement **Filmactiviteiten** is de secretaris verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering. Een nieuwe medewerker wordt verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van het deelreglement **Distributie**. Het subsidiebureau toetst de productionele en zakelijke aspecten van een aanvraag. Over aanvragen die tevens inhoudelijke toetsing vergen, brengt een consulent – of externe adviseurs in het geval van festivals – advies uit. De directeur/bestuurder beslist over de aanvragen. Voor de meeste categorieën kunnen aanvragen gedurende het hele jaar worden ingediend. Voor festivals en aanvragen voor de uitbreng van buitenlandse arthouse films gelden vaste indiendata.

SEMI-AUTOMATISCHE STEUN VOOR FILMPRODUCTIES

Toetsing van aanvragen voor speelfilms, lange animatiefilms en lange documentaires bij de Production Incentive geschiedt op basis van strikte financiële, juridische en zakelijke criteria en met behulp van een puntensysteem. Het verplichte aantal punten wordt jaarlijks vastgesteld en bedraagt ten minste 75. In lijn met de doelstelling van de regeling wordt van het totale subsidieplafond ten minste 70% ingezet voor majoritaire en minoritaire Nederlandse coproducties.

De projectmanager, die tevens verantwoordelijk is voor het beheer en de uitvoering van de regeling, en de productiebeheerder toetsen de aanvraag aan de criteria, en rangschikken de projecten aan de hand van het puntensysteem. De directeur/bestuurder besluit over de aanvraag. Er gelden vaste indiendata.

Aanvragen bij Suppletie voor mainstream speelfilms en lange animatiefilms worden getoetst op basis van zakelijke en juridische criteria. Behaalde resultaten met een speelfilm of lange animatiefilm in het voorliggende jaar vormen het uitgangspunt voor het berekenen van de hoogte van een bijdrage. Toetsing geschiedt door de productiebeheerder en het hoofd van de regeling die eveneens verantwoordelijk is voor het beheer en de uitvoering. De directeur/bestuurder besluit over de aanvraag. Aanvragen kunnen doorlopend worden ingediend gedurende de periode dat een aanvrager aanspraak heeft op een bijdrage.

In een sector die opereert in een omgeving die permanent verandert, is het Fonds er éxtra op gefocust de eigen organisatie zo transparant en efficiënt mogelijk in te richten. Aanvragen voor semi-automatische regelingen worden op een andere wijze en door andere medewerkers beoordeeld dan aanvragen die inhoudelijke toetsing vergen. Het grotendeels loslaten van vaste indiendata en de nieuwe werkwijze met filmconsulenten heeft er ondanks de toename van het aantal aanvragen aan bijgedragen dat de beslistermijn tot gemiddeld acht weken is teruggebracht. Dit blijft ook in de komende periode het streven.

NL FILM
FONDS

FILM
COMMISSION

take
the
netherlands

“Tijdens de ontwikkeling van mijn films stimuleert het Fonds me om goed na te denken over de relevantie van het onderwerp en hoe dit zou kunnen opvallen in de huidige internationale filmwereld. Hiertoe wordt ook regelmatig buitenlandse expertise aan Nederlandse regisseurs gekoppeld. Ik heb altijd ondervonden dat er alle ruimte is voor eigenzinnigheid en talentontwikkeling, wat mijns inziens ook de enige manier is om een internationaal filmland te worden.”

Scenarist/regisseur David Verbeek maakte onder meer *R U There* (Un Certain Regard Cannes Film Festival 2010), *How to Describe a Cloud* (International Film Festival Rotterdam 2013) en *Full Contact* (Toronto International Film Festival 2015).

Momenteel ontwikkelt hij *The Wolf, The Fox & the Leopard* via het programma Talentontwikkeling in Internationale Context en ook voor *Dead & Beautiful* ontving hij een ontwikkelingsbijdrage van het Fonds.

4. GOVERNANCE, EVALUATIE EN COMMUNICATIE

4.1. GOVERNANCE EN BEHEER

Het Fonds sluit de interne structuur en bedrijfsprocessen aan op de organisatorische wijzigingen die het voor de komende periode doorvoert. De bestuurlijke organisatie blijft zo ingericht dat een onafhankelijke taakvervulling is gewaarborgd. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor maximaal twee termijnen van vier jaar. Continuïteit in het toezicht wordt geborgd door het hanteren van een dakpansgewijs rooster van aan- en aftreden. Honorering van de directeur/bestuurder is in lijn met de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-)publieke sector. De directeur/bestuurder is aangesteld per 3 oktober 2009 en er geldt een maximale aanstellingsduur van tien jaar, gelijk aan de termijn voor bestuurders van de andere cultuurfondsen.

Bepalende functies in de Fondsorganisatie zoals die van filmconsulenten, zijn tevens gebonden aan een termijn. Voor hen geldt een aanstellingsduur van vier jaar met een verlenging van maximaal één jaar. Ten behoeve van een objectieve en zorgvuldige werkwijze hanteert het Fonds in de hele organisatie interne integriteitswaarborgen. In de contractuele voorwaarden van alle medewerkers en de directeur/bestuurder zijn paragrafen opgenomen met betrekking tot onverenigbare nevenfuncties en geheimhoudingsplicht. Daarmee handelt het Fonds naar de Governance Code Cultuur en de Gedragscode Cultuurfondsen.

De kwaliteit van het financiële beheer en de IC zijn goed, zo concludeerde de visitatiecommissie: "Niet alleen de eigen financiën worden strak gemanaged en gecontroleerd, ook de financiën (zowel budgetbeheer als cash-flowpositie) van alle filmprojecten die mede door het Fonds worden gefinancierd, worden gedurende de productieperiode financieel gemonitord."

De administratieve organisatie is in 2011 gemoderniseerd waardoor er een adequaat projectbeheer en inzichtelijke data-analyse mogelijk is. De regelgeving is in datzelfde jaar samengevoegd en geactualiseerd. Het beoordelingskader is in overeenstemming met de criteria van de Basisinfrastructuur, met dien verstande dat het Fonds geen specifieke taak en budget heeft om educatie en participatie te ondersteunen. Bij de reorganisatie van het Filmmuseum in

2010 is deze taak met bijbehorende middelen overgeheveld naar EYE. Het Fonds neemt educatie als criterium wel mee in de toetsing van aanvragen van festivals en in de beoordeling van het cross-mediale uitbrengplan van in het bijzonder kinder- en jeugdfilms. Met het Fonds voor Cultuurparticipatie onderzoekt het daarnaast mogelijkheden voor een betere inbedding van film- en media-educatie bij hun programma's. De financiële en productionele kaders voor aanvragers zijn vastgelegd in een Financieel & Productioneel Protocol dat afhankelijk van de ontwikkelingen in de sector wordt geactualiseerd.

Het Fonds handhaaft het in 2013 geïntroduceerde systeem waarbij filmconsulenten aanvragen voor filmproducties inhoudelijk toetsen en de ontwikkeling desgewenst begeleiden door het geven van feedback op opleveringen. Het subsidiebureau van productiebeheerders en projectbegeleiders blijft verantwoordelijk voor de productionele, zakelijke en juridische toetsing. Behalve de sector was ook de visitatiecommissie positief over deze herziening van het beoordelingssysteem: zij noemde deze verandering van peer review en intendanten naar filmconsulenten een innovatieve keuze. Bij het aantreden van nieuwe consulenten waarborgt het Fonds een periode van kennisoverdracht en evaluatie.

Verantwoording aan aanvragers legt het Fonds af met een gemotiveerd besluit. Motivering geschiedt op basis van de doelstelling en de gestelde criteria van een regeling. Het overzicht van toekenningen wordt wekelijks geactualiseerd en op de website gepubliceerd. Indien een aanvrager een nadere toelichting op een besluit wil, dan biedt het Fonds daartoe gelegenheid met een toekennings- of afwijzingsgesprek. Deze veelgebruikte mogelijkheid wordt door aanvragers positief gewaardeerd.

Het Fonds kent een bezwaarprocedure waarbij een onafhankelijke commissie bezwaren behandelt die conform de procedure zijn ingediend. De procedure is gepubliceerd op de website en de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen wordt in elke beschikking aangegeven.

Voor filmactiviteiten bestaat geen terugbetalingsverplichting. Voor filmproducties geldt deze verplichting wel. Teneinde continuïteit in de sector beter te borgen en producenten uit te dagen de inkomsten

uit exploitatie te optimaliseren, kunnen terugbetaalde middelen revolverend worden ingezet. Indien het Fonds bij uitzondering een garantiebijdrage beschikbaar stelt moet deze worden terugbetaald met extra aangetrokken financiering dan wel in eerste positie uit inkomsten uit exploitatie. Vanwege de grote druk op de middelen komen instellingen die worden ondersteund via de Basisinfrastructuur, uitsluitend voor projectbijdragen in aanmerking indien het activiteiten betreft die niet behoren tot de kerntaken waarvoor al structurele ondersteuning wordt verstrekt. Ook hanteert het Fonds de richtlijn dat de structurele subsidie van overheden en/of bestuursorganen niet hoger is dan 40%.

4.2. REFLECTIE EN EVALUATIE

Eens in de vier jaar voert het Fonds een tevredenheids-onderzoek uit onder aanvragers en vindt er een evaluatie van de regelingen en een zelfevaluatie plaats. Deze evaluatie-instrumenten werden in de eerste helft van 2014 ingezet.

IMPLEMENTATIE BEVINDINGEN KLANTTEVREDENHEIDSONDERZOEK

Uit het klanttevredenheidsonderzoek onder aanvragers van medio 2014 bleek dat het Fonds in toenemende mate wordt gewaardeerd om de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het beleid. Van de respondenten zag 71% de sinds 2010 doorgevoerde veranderingen als verbeteringen. Genoemd werden de inzet van filmconsulenten, het loslaten van indiendeadlines, de grotere toegankelijkheid en betere communicatie. Wel vroegen minder ervaren makers aandacht te schenken aan de wijze van informatievoorziening via de website en de gebruiksvriendelijkheid van het digitale aanvraagstelsel. Om de overzichtelijkheid en toegankelijkheid van informatie te verbeteren, ontwikkelde het Fonds een nieuwe website die in december 2015 werd gelanceerd. De eerste reacties daarop zijn positief.

IMPLEMENTATIE AANBEVELINGEN VISITATIECOMMISSIE

In september 2014 verdiepte een visitatiecommissie zich in het beleid en de praktijk van de zes cultuurfondsen. Het rapport met bevindingen werd in januari 2015 door de minister van OCW in ontvangst genomen. Ten aanzien van het Filmfonds gaf de commissie aan onder de indruk te zijn van de visie, kwaliteit en output. De commissie formuleerde ook een aantal aanbevelingen.

Op organisatieniveau adviseerde de commissie het Fonds de oprichting van een personeelsvertegenwoordiging. Deze aanbeveling is inmiddels geïmplementeerd: in september 2015 werden de vier leden geïnstalleerd. De personeelsvertegenwoordiging heeft een consulterende functie en overlegt jaarlijks ten minste éénmaal met de directeur/bestuurder en met een vertegenwoordiger van de Raad van Toezicht.

Op het gebied van governance deed de visitatiecommissie een aanbeveling over het Raad van Toezicht-verslag in de jaarverantwoording. In het jaarverslag van 2014 heeft het Fonds hier gevolg aan gegeven: een kort verslag maakt de wijze van toezicht houden inzichtelijk. Tevens formuleerde

het Fonds indicatoren om de ontwikkeling van het gevoerde beleid te meten. In bijlage 2 zijn deze opgenomen. De kwantitatieve doelstellingen per categorie rapporteert het Fonds in het jaarverslag. De gemiddelde aantallen over de gehele beleidsperiode 2013-2016 worden gepubliceerd in het jaarverslag van 2016.

EVALUATIE REGELINGEN EN PROJECTEN

Sinds de grote herziening van de regelingen medio 2011 waarbij de sector uitgebreid is geconsulteerd, heeft het Fonds de reglementen bij aanvang van 2013, 2014 en 2015 op enkele punten geactualiseerd. Deze wijzigingen hingen grotendeels samen met de ontwikkelingen in de sector. De transparantie en eenvoud van de regelingen bieden de noodzakelijke flexibiliteit en leiden ertoe dat aanpassingen na consultatie van de sector en na goedkeuring van de Raad van Toezicht en de minister kunnen worden doorgevoerd. Alle geldende regelingen worden gepubliceerd in de Staatscourant.

Elk kwartaal wordt een selectie van ondersteunde projecten geëvalueerd met de betrokken teams van regisseur, scenarist, producent, distributeur, omroep en een vertegenwoordiging van het Fonds. Doel van deze evaluaties is de beoogde inhoudelijke en zakelijke resultaten te spiegelen aan het eindresultaat en daar voor elke speler lering uit te trekken. De ervaringen die hiermee worden opgedaan, helpen de betrokken professionals bij de ontwikkeling van volgende projecten. Het Fonds hanteert deze ervaringen bij de toetsing en begeleiding van nieuwe aanvragen.

De samenwerkingsprojecten en talentontwikkelingsprogramma's worden ten minste eens in de vier jaar geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluaties worden gebruikt om de programma's door te ontwikkelen.

De evaluatie en effectmeting van de Production Incentive staat gepland voor 2018. Het sectoronderzoek van Oxford Economics over de economische omvang en waarde van de Nederlandse film- en audiovisuele industrie van september 2013 zal als nulmeting gelden. Tussentijds worden jaarlijks de resultaten van de Production Incentive gemeten aan de hand van het productievolume, de bestedingen in Nederland, de financiering van filmproducties en een conjunctuurbarometer. Deze metingen laat het Fonds verzorgen door bureau het Creatief Kapitaal, en dienen als input voor de evaluatie.

4.3. STAKEHOLDERS, ALLIANTIES EN COMMUNICATIE

STAKEHOLDERS EN ALLIANTIES

Het Fonds voert structureel overleg met zijn stakeholders over de ontwikkeling van beleid en over een goede afstemming bij de uitvoering ervan, te weten: het ministerie van OCW en andere departementen, collega-cultuurfondsen, de Raad voor Cultuur, Kunsten '92, brancheorganisaties, festivals, EYE, Creative Europe Desk NL, opleidingen en andere organisaties in de sector. Ook onderhoudt het Fonds contacten met andere fondsen, *talent labs* en coproductiemarkten in binnen- en buitenland en met omroepen.

In aanloop naar het voorliggende beleidsplan organiseerde het Fonds met makers en andere vertegenwoordigers uit de sector zes rondetafelgesprekken over talentontwikkeling, innovatie, internationalisering en de kinder- en jeugdfilm. Inzake zijn plannen en actuele ontwikkelingen in de sector heeft het Fonds ook via individueel of gezamenlijk overleg zijn stakeholders betrokken waaronder brancheorganisaties als FPN (Film Producenten Nederland), DPN (Documentaire Producenten Nederland), VNAP (Vereniging Nederlandse Animatieproducenten Nederland), DDG (Dutch Directors Guild), Netwerk Scenarioschrijvers, NVBF (Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Filmtheaters) en de NVF (Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs).

Overleg met de andere vijf publieke cultuurfondsen heeft plaats op directie-, juridisch, ICT-, communicatie-, personeelsvertegenwoordigings- en controllersniveau. Tevens geven de fondsen inhoud en uitvoering aan verschillende samenwerkingsprojecten om kruisbestuiving tussen de disciplines te bevorderen en kennis te delen. Ten minste twee keer per jaar voeren de directies van de fondsen gezamenlijk overleg met het departement. In bijlage 5 is een gezamenlijke paragraaf van de cultuurfondsen opgenomen.

Het Fonds vindt samenwerking in de sector zelf en ook ten aanzien van zijn eigen functioneren van groot belang. Om kennis uit te wisselen, beleid te ontwikkelen en krachten te bundelen werkt het Fonds samen met verschillende organisaties in binnen- en buitenland. Samen met publieke en private fondsen geeft het invulling aan verschillende projecten voor de ondersteuning van filmproducties.

Met de sluiting van het Rotterdam Mediafonds in 2012 en de opheffing van het Mediafonds in 2017 verschaalt het landschap van stimuleringsfondsen voor film- en mediaproductie in Nederland. Het Fonds juicht daarom de initiatieven in onder meer Limburg, Brabant en Utrecht toe, waar Film Commissions worden gelanceerd en/of regionale fondsen worden ingericht. Ook met hen zal het Fonds de komende jaren actief samenwerken. Internationaal heeft het samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaams Audiovisueel Fonds, het Noorse Film Institute en met de Mitteldeutsche Filmförderung. Om deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling te stimuleren, werkt het Fonds samen met festivals, de Filmacademie en de andere AV-opleidingen in Nederland en ook met buitenlandse partners als Talent X, Producers Network, EAVE, Bridging the Dragon, Torino Filmlab en de Berlinale Coproductie Market en -Talentcampus. Voor de internationale promotie van de Nederlandse film en filmindustrie werkt het samen met EYE, de festivals, filmproducenten en sales agents. Deze samenwerking zet het Fonds de komende jaren voort.

COMMUNICATIE

Het Fonds grijpt deze beleidsperiode aan nog effectiever met zijn stakeholders te communiceren om beleid te ontwikkelen en te verantwoorden, activiteiten en ondersteuningsmogelijkheden toe te lichten en gesteunde projecten onder de aandacht te brengen. Het vertaalt de beleidspijlers naar communicatiedoelen, strategie en elkaar onderling versterkende middelen.

Communicatie met de belangrijkste *stakeholders* is meer en meer tweerichtingsverkeer geworden. Online communicatie en social media spelen daarbij inmiddels een niet weg te denken rol. Vanaf 2016 wordt de communicatiefunctie bij het Fonds versterkt met een ervaren Communicatiemanager Media en Online om te zorgen voor een actieve en toegankelijke berichtgeving vanuit het Fonds. In afstemming met de sector krijgt ook het profileren van de vindbaarheid van het legale filmaanbod in Nederland een plaats binnen de Fondscommunicatie. Het Fonds zal op basis van trends en cijfers debat en reflectie in de sector en met beleidsmakers blijven stimuleren om implementatie van het strategische beleid voor de sector te bevorderen. Met de Production Incentive en Film Commission als pijlers, blijft de internationale communicatie zich richten

op het profileren van Nederland als aantrekkelijk (co) productieland. De internationale industrie is een belangrijke communicatiedoelgroep van het Fonds. Met de opvallende *Take the Netherlands* reclamecampagne wordt middels de *portal* filmcommission.nl en in de internationale pers, via programmagidsen, stand-materialen en banners op de grote filmfestivals als IFFR, Berlijn, Cannes, Annecy, Toronto en IDFA *awareness* voor Nederland gecreëerd. Samen met EYE en de grote filmfestivals wordt SEE NL getransformeerd van magazine naar een gezamenlijke *branding* van Nederlandse films en filmmakers en een aansprekend platform voor de internationale professional.

“De Wildcard heeft me ontzettend veel vrijheid opgeleverd; niemand heeft me belemmerd in het ontwikkelen van mijn eigen visie. Het was mijn doel om de documentaire realiteit naar mijn hand te zetten met een weloverwogen vormconcept. Het maakproces was heel leerzaam: van het schrijven van het filmplan, tot het uitleggen aan de crew wat ik wilde maken en het zelf ter hand nemen van de camera.”

Morgan Knibbe won voor zijn afstudeerfilm een Filmfonds Wildcard, waarmee hij *Those Who Feel the Fire Burning* maakte. De documentaire drong door tot de hoofdcompetitie van IDFA en won 2 Gouden Kalveren (Beste Lange Documentaire en Beste Sound Design).

Those Who Feel the Fire Burning (2014)

Regie: Morgan Knibbe

Producent: BALDR Film

BIJLAGEN

1. MEERJARENBEGROTING 2017-2020

In de beleidsperiode 2013-2016 heeft het Fonds zijn beleid en begroting toegesneden op een uitbreiding van de taken en een aanzienlijke verlaging van cultuurmiddelen naar 28,8 miljoen euro per jaar. In 2014 werd het budget van het Fonds verruimd met 20 miljoen euro per jaar, specifiek bestemd voor het beheer en de uitvoering van de Production Incentive in samenhang met de Film Commission. De introductie van deze maatregel heeft een positieve impuls gegeven aan de filmproductie en productieactiviteit in Nederland alsmede aan de internationale positie van de Nederlandse filmsector. Desondanks blijft de druk op de selectieve middelen onverminderd hoog. Dit is niet alleen het gevolg van bezuinigingen en extra taken. Ook de opheffing van fondsen als het Rotterdam Mediafonds en het Mediafonds, en dalende bijdragen van marktpartijen zijn hierop van invloed. Daarnaast verhogen de ingrijpende inhoudelijke en zakelijke ontwikkelingen in het internationale speelveld de druk op de Fondsmiddelen.

Het financiële kader dat het ministerie van OCW aan het Fonds beschikbaar stelt blijft in de periode 2017-2020 inclusief een extra bijdrage voor festivals en een bijdrage voor de versterking van talentontwikkeling nagenoeg gelijk. Naast een apparaatskorting wordt een deel van het huidige budget voor meerjarige ondersteuning van festivals onttrokken ten behoeve van een plek in de Basisinfrastructuur voor een festival gericht op jeugdfilm. De genoemde extra middelen voor talentontwikkeling die het Fonds in de huidige periode ontvangt, worden maar ten dele gecontinueerd.

De meerjarenbegroting is opgesteld conform de inrichtingseisen van het ministerie van OCW en de gestelde richtlijnen in het beleidskader voor het Filmfonds. De baten en lasten worden hier op hoofdlijnen toegelicht.

BATEN

Bijdragen

Het financiële kader voor de periode 2017-2020 bedraagt 49,4 miljoen euro op jaarbasis inclusief een jaarlijkse korting op de apparaatslasten van gemiddeld 246.000 euro. In aanvulling daarop ontvangt het Fonds een aantal projectsubsidies. In de begroting wordt uitgegaan van een aanvullende jaarlijkse bijdrage ten behoeve van de deelname aan Eurimages en een bijdrage uit zogenoemde HGIS-middelen ten behoeve van activiteiten in het kader van het internationaal cultuurbeleid. Tevens is een extra projectbijdrage voor talentontwikkeling begroot. Deze middelen zijn van tijdelijke aard en zijn door het ministerie van OCW in ieder geval voor drie jaar beschikbaar gesteld uit de opgebouwde Bestemmingsfondsen OCW van de cultuurfondsen.

Op grond van de BTW-overeenkomst tussen de Staat en de branche waarin ook het Fonds partij is, ontvangt het Fonds een dotatie voor marketing en distributie van 290.000 euro. De overeenkomst wordt in 2016 geëvalueerd en het ministerie is voornemens nieuwe afspraken over een hogere bijdrage vast te leggen. Afhankelijk van de uitkomst past het Fonds zijn begroting daarop aan.

De totale baten van het Fonds bedragen van 2017 tot en met 2019 51,5 miljoen euro. In 2020 bedragen de totale baten 51,1 miljoen euro, aangezien voor dat jaar de projectbijdrage voor talentontwikkeling nog niet is toegezegd.

Opbrengsten

De directe opbrengsten van het Fonds bestaan uit lager vastgestelde en ingetrokken bijdragen alsmede uit overige inkomsten. Het Fonds ontvangt geen sponsorinkomsten of indirecte opbrengsten. Lager vastgestelde bijdragen en eventuele rentebaten komen ten goede aan het Bestemmingsfonds OCW en blijven, in lijn met de voorschriften van het ministerie van OCW, ook als zodanig gereserveerd. Overige inkomsten komen ten goede aan de Algemene Reserve. Hieronder zijn inkomsten op grond van de Production Incentive opgenomen. Deze worden besteed aan aanvullende en steekproefsgewijze controlewerkzaamheden en audits.

LASTEN

Beheerslasten personeel

In lijn met de ontwikkelingen in de sector en de beleidsprioriteiten wordt de Fondsorganisatie versterkt op het gebied van internationale activiteiten en distributie. Tevens houdt het Fonds rekening met versterking van het subsidiebureau met het oog op de toename van het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. Het Fonds beoogt de organisatie met 34,5 FTE uit te rusten.

Beheerslasten materieel

Het Fonds beoogt de materiële beheerslasten op het huidige niveau te consolideren. Het is hiertoe in staat door eerder gerealiseerde besparingen ten aanzien van onder meer de administratieve organisatie.

Activiteitenlasten personeel & materieel

De personele en materiële inzet inzake projectsubsidies zoals HGIS, Eurimages, talentontwikkeling en ondersteunende beleidsinstrumenten zijn binnen de daarvoor geldende kaders begroot.

De begrote apparaatslasten bedragen 7,3% van de totale lasten om een zorgvuldig beheer en uitvoering van taken te borgen. In relatie tot de andere cultuurfondsen zijn de apparaatskosten in relatieve en absolute zin laag.

Het Fonds voert, evenals collega-fondsen in het buitenland, in directe samenhang met zijn centrale rol als financier een aantal ondersteunende functies uit: de Film Commission, internationale activiteiten en analyse & onderzoek. De bundeling van deze dienstverlening bij het Fonds maakt centrale afstemming met de sector, de overheid en andere strategische partners mogelijk tegen relatief lage kosten. Het beroep op de kennis en expertise van het Fonds inzake deze functies is de afgelopen jaren toegenomen. Dit is van invloed op de hoogte van de apparaatskosten. Met het verdwijnen van andere stimuleringsfondsen en instituten én de continue veranderingen in de sector zijn deze functies echter noodzakelijk.

Activiteitenlasten instrumentarium

Het totale budget voor filmproducties en filmactiviteiten bedraagt met bijna 47,9 miljoen euro 92,7% van het totale budget.

In belangrijke mate wordt het bestaande beleid voortgezet en worden bestaande subsidiemogelijkheden op grond van goede resultaten gecontinueerd. Ter verhoging van de kwaliteit en het vergroten van het bereik kiest het Fonds binnen het beleidsinstrumentarium voor een andere balans tussen ontwikkeling, realisering en distributie van filmproducties. Voor nieuwe subsidiemogelijkheden op het gebied van labs, *slatefunding*, de versterking van de platformfunctie van festivals en de ondersteuning van kwaliteitsfilms worden extra middelen vrij gemaakt.

HGIS

Het Fonds zet zijn bestaande internationale beleid voort en verruimt, in het licht van de internationale ontwikkelingen en de noodzaak in wederkerige relaties te investeren, het budget voor internationale coproducties. De HGIS-middelen zijn de afgelopen acht jaar niet meegegroeid met het substantieel toegenomen belang van internationalisering voor de filmsector. Het budget dat het Fonds uit deze middelen ter beschikking heeft dekt een fractie van de inzet van het Fonds voor internationalisering. Deze middelen worden specifiek ingezet voor de internationale distributie en festivalselectie van Nederlandse films, internationale trainingen voor professionals, internationale activiteiten en de Film Commission.

FINANCIËLE SAMENVATTING

Baten	Normbegroting 2017	Totaalbegroting 2017-2020
Opbrengsten	€ 75.000	€ 300.000
Bijdragen	€ 51.554.180	€ 206.216.720
Rente	€ 0	€ 0
TOTAAL BATEN	€ 51.629.180	€ 206.516.720
Lasten	Normbegroting 2017	Totaalbegroting 2017-2020
Beheerslasten - personeel	€ 2.354.448	€ 9.417.792
Beheerslasten - materieel	€ 1.132.347	€ 4.529.387
Subtotaal beheerslasten	€ 3.486.795	€ 13.947.179
Activiteitenlasten - personeel & materieel	€ 271.000	€ 1.084.000
Subtotaal apparaatslasten	€ 3.757.795	€ 15.031.179
Activiteitenlasten - beleidsinstrumentarium	€ 47.871.385	€ 191.485.541
TOTAAL LASTEN	€ 51.629.180	€ 206.516.720

SPECIFICATIE BATEN

Opbrengsten	Normbegroting 2017	Totaalbegroting 2017-2020
1. Directe opbrengsten:		
Lager vastgestelde en ingetrokken bedragen	€ 0	€ 0
Overige directe opbrengsten	€ 0	€ 0
2. Indirecte opbrengsten:		
Projectcontrolling/ Audits	€ 75.000	€ 300.000
Overige opbrengsten	€ 0	€ 0
Subtotaal Opbrengsten	€ 75.000	€ 300.000
Bijdragen		
Ministerie van OCW - Basisbijdrage (2017-2020)	€ 48.692.863	€ 194.771.452
Ministerie van OCW - Talentontwikkeling Film (2017-2020)	€ 800.000	€ 3.200.000
Ministerie van OCW - Festivals (2017-2020)	€ 191.317	€ 765.268
Ministerie van OCW - Korting apparaatskosten	-€ 246.000	-€ 984.000
	€ 49.438.180	€ 197.752.720
Ministerie van OCW - projectsubsidie Eurimages	€ 900.000	€ 3.600.000
Ministerie van OCW - projectsubsidie HGIS	€ 464.000	€ 1.856.000
Ministerie van OCW - projectsubsidie Talentontwikkeling	€ 462.000	€ 1.848.000
	€ 51.264.180	€ 205.056.720
Bijdrage branche op grond van BTW overeenkomst	€ 290.000	€ 1.160.000
Subtotaal Bijdragen	€ 51.554.180¹	€ 206.216.720
Rente (baten-lasten)		
Subtotaal Rente	€ 0	€ 0

¹ De projectsubsidie Talentontwikkeling is toegezegd voor drie jaar (2017-2019). De normbegroting 2020 wordt daarom vooralsnog met € 462.000 verminderd.

SPECIFICATIE LASTEN

SPECIFICATIE BELEIDSINSTRUMENTARIUM (regelingen & ondersteunende functies excl. apparaatskosten)	Normbegroting 2017 (miljoen)	Totaalbegroting 2017-2020 (miljoen)
Deelreglement Ontwikkeling	€ 2,17	€ 8,66
Deelreglement Realisering	€ 19,34	€ 77,36
Deelreglement Suppletie	€ 3,50	€ 14,00
Deelreglement Distributie	€ 1,02	€ 4,06
Deelreglement Filmactiviteiten	€ 1,40	€ 5,60
Stimuleringsmaatregel Filmproductie in Nederland (Production Incentive)	€ 19,25	€ 77,00
Eurimages	€ 0,90	€ 3,60
Filmcommission, Internationale Activiteiten & Onderzoek	€ 0,30	€ 1,20
	€ 47,87	€ 191,49

SPECIFICATIE FILMPRODUCTIE ²	Normbegroting 2017 (miljoen)	Totaalbegroting 2017-2020 (miljoen)
Speelfilm (incl. lange animatiefilm)	€ 16,35	€ 64,99
Documentaire	€ 2,50	€ 10,00
Korte Animatie	€ 0,72	€ 2,89
Filmisch Experiment	€ 0,75	€ 3,00
Overige (korte) filmproducties en single plays	€ 1,19	€ 4,75
	€ 21,51	€ 85,62
Suppletie	€ 3,50	€ 14,00
Production Incentive	€ 19,25	€ 77,00
	€ 44,26	€ 176,62

SPECIFICATIE INTERNATIONALE ACTIVITEITEN / HGIS ³	Totaal jaarlijkse internationale activiteitenlasten (miljoen)	Normbegroting 2017 HGIS (miljoen)
Internationale minoritaire coproductie ⁴	€ 3,00	€ 0,00
Talentontwikkeling in internationale context, Internationale filmbijeenkomsten & Training	€ 0,39	€ 0,13
Internationale distributie Nederlandse film	€ 0,15	€ 0,15
Internationale activiteiten, Filmcommission & Internationale festivalselectie Nederlandse film	€ 0,40	€ 0,14
Personele lasten HGIS	€ 0,05	€ 0,05
	€ 3,98	€ 0,46

² totaal aan ontwikkeling en realisering inclusief internationale coproducties

³ Alle internationale activiteiten maken onderdeel uit van de activiteitenlasten (zie specificatie beleidsinstrumentarium)

⁴ Exclusief bijdragen aan majoritaire coproducties

2. METING DOELSTELLINGEN REGELINGEN

Voor het behalen van doelstellingen op het gebied van een divers en kwalitatief filmaanbod en een voor de filmkunst ontvankelijk (productie)klimaat schept het Fonds gerichte condities. Het resultaat ligt echter niet alleen in handen van het Fonds, maar komt ook voort uit de keuzes die de filmprofessionals maken, de randvoorwaarden die de overheid schept en de mate waarin alle betrokkenen inspelen op de ontwikkelingen in het internationale speelveld.

In relatie tot de doelstellingen en prioriteiten van het Fonds zijn relevante metingen:

1. Internationale positie en internationaal succes van de filmsector: gemeten naar successen op buitenlandse festivals (selecties en prijzen) en naar aantal internationale coproducties.
2. Publieksbereik en marktaandeel: gemeten naar het aandeel in bezoekers/kijkers op de verschillende distributieplatforms, voor zover gegevens openbaar en verifieerbaar zijn.
3. Productieactiviteit (en in het verlengde daarvan kansen voor werkgelegenheid, innovatie en talentontwikkeling): gemeten naar de omvang van de besteding van productiekapitaal in Nederland voor (internationale) filmproducties.
4. Talentontwikkeling: het evenwicht tussen het aantal producties waarbij beginnende regisseurs of scenaristen betrokken zijn en producties van ervaren makers.

INTERNATIONALE FESTIVALSELECTIES

Een van de parameters voor monitoring van het streven om Nederlandse audiovisuele (co)producties te ondersteunen die zich internationaal kunnen meten en onderscheiden, is het aantal selecties voor en prijzen op internationale festivals. Het Fonds en EYE hanteren een lijst A-festivals die voor de verschillende categorieën het meest toonaangevend zijn.

Tussen 2010 en 2014 selecteerden de A-festivals jaarlijks gemiddeld 39 films (inclusief internationale coproducties) en bekroonden jaarlijks gemiddeld 4 producties. Voor de komende periode is het doel deze aantallen vast te houden, of daarboven uit te komen.

Internationale festivalselecties en prijzen	2010	2011	2012	2013	2014
Internationale festivals met Nederlandse films in de selectie	503	656	660	494	620
Vertoningen van Nederlandse films op internationale festivals	892	1.324	1.218	1.172	1.840
Nederlandse films geselecteerd voor A-festivals ⁵	38	45	39	38	39
Prijzen voor Nederlandse films op A-festivals ⁵	1	1	6	7	5

⁵ Bron: EYE

INTERNATIONALE COPRODUCTIES

Tussen 2013 en 2015 werd rond de 70% van de (mede) met selectieve middelen gesteunde majoritaire speelfilms in coproductie gemaakt. Deze trend zal zich naar verwachting de komende beleidsperiode voortzetten.

Jaar	Totaal speelfilms gesteund	Waarvan majoritaire coproductie	%
2015	19	14	74%
2014	21	12	57%
2013	21	14	67%

Het Fonds heeft de middelen voor selectieve steun aan minoritaire coproducties de afgelopen jaren stapsgewijs uitgebreid. Tussen 2013 en 2015 is het volgende aantal minoritaire Nederlandse coproducties in de categorie animatie, documentaire en speelfilm gesteund:

Jaar	Aantal Nederlandse minoritaire coproducties
2015	30
2014	30
2013	20

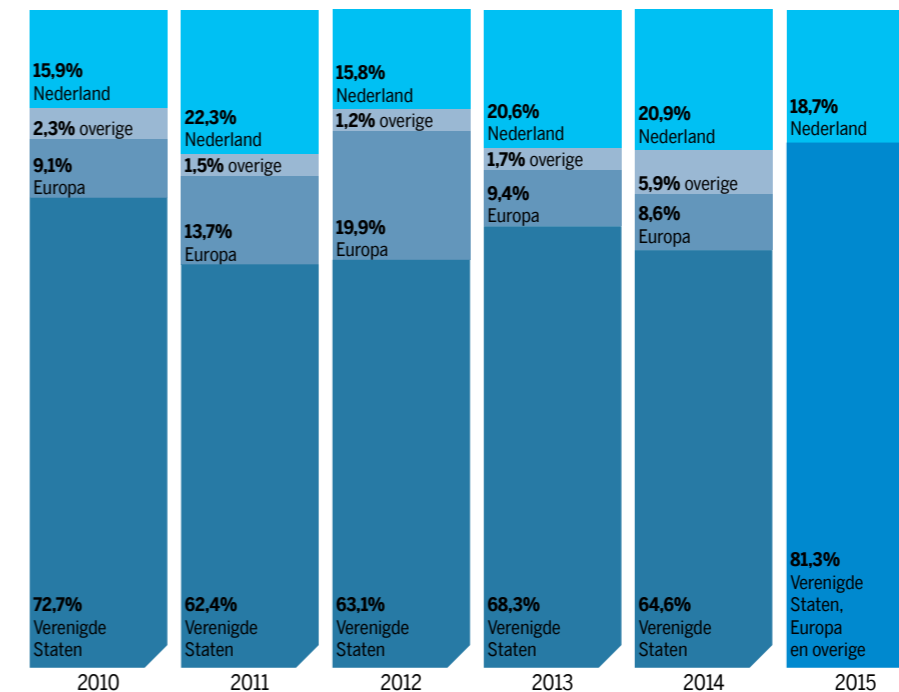
Voor de categorie speelfilm was het beleidsstreven jaarlijks gemiddeld 12 minoritaire coproducties met selectieve middelen te ondersteunen. Vanuit de internationale aansluiting die het Fonds beoogt te bewerkstelligen, is het budget en het bijbehorende streefaantal gedurende de beleidsperiode verruimd. Tussen 2013 en 2015 zijn in totaal 61 projecten gesteund, ofwel gemiddeld 20 per jaar.

MARKTAANDEEL

De verschillende distributieplatforms waartegen het marktaandeel voor de Nederlandse film kan worden afgezet zijn de **bioscopen, televisie, dvd/blu-ray** en VOD⁶.

Bioscopen

In de bioscopen en filmtheaters was het marktaandeel voor de Nederlandse film in bezoekers tussen 2010 en 2015 als volgt:

In de periode 2013-2016 was een gemiddeld marktaandeel van 17% het streven. Voor de periode 2017-2020 is het streven een jaarlijks gemiddeld marktaandeel in de bioscopen van ten minste 18% te bereiken.

Een substantieel aantal Nederlandse titels behaalt in de bioscopen een noemenswaardig bezoekersaantal, zo blijkt uit de Gouden, Platina en Diamanten Films voor speelfilm, en Kristallen Films voor documentaire die het Nederlands Film Festival en het Fonds in de afgelopen jaren hebben uitgereikt:

	Gouden Films 100.000 bezoekers	Platina Films 400.000 bezoekers	Diamanten Films 1.000.000 bezoekers	Kristallen Films 10.000 bezoekers (documentaire)
2010	11	3	1	1
2011	17	5	2	2
2012	15	3	0	1
2013	14	3	0	0
2014	14	6	1	3
2015	18	2	0	4

⁶ Helaas rapporteren tot op heden geen van de Nederlandse VOD providers op omzet, SVOD/TVOD verhouding, meest bekeken producties of het marktaandeel van Nederlandse titels. Het totaalbeeld voor het marktaandeel van Nederlandse film is daarmee niet volledig inzichtelijk.

Televisie

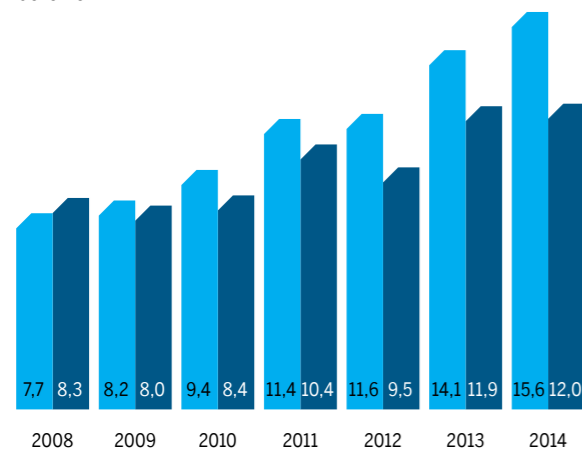
Op de publieke en commerciële omroepen werden Nederlandse filmproducties tussen 2012 en 2014 als volgt bekeken:

Jaar	Aantal kijkers in miljoenen
2012	35
2013	48
2014	43,5

Het streven is in de periode 2017-2020 lineair en non lineair via de omroepen ten minste vergelijkbare aantallen te halen.

Dvd en blu-ray

De markt voor dvd en blu-ray vertoont een neerwaartse lijn. De verwachting is dat deze trend doorzet. Nederlandse producties hebben in de afgelopen jaren wel een groeiend aandeel in het totaal aantal verkochte eenheden weten te bereiken:

Marktaandeel Nederlandse films op dvd/blu-ray in eenheden

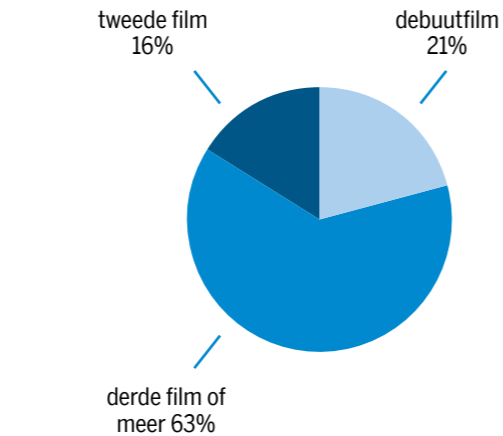
Marktaandeel Nederlandse films op dvd/blu-ray in omzet

BESTEDING PRODUCTIEKAPITAAL

De omvang van de besteding van productiekapitaal in Nederland voor (internationale) filmproducties wordt per 2016 jaarlijks gerapporteerd door het Creatief Kapitaal om de effecten van de Production Incentive te meten. De planning hiervoor staat in de onderzoeksagenda (bijlage 3).

EVENWICHT BEGINNENDE EN ERVAREN MAKERS

In de periode 2013-2016 was het streven ten minste 20% van de realiseringsbijdragen toe te kennen aan projecten waarbij een beginnende maker betrokken is. Dankzij de verschillende talentontwikkelingsprogramma's en samenwerkingsprojecten was tussen 2013 en 2015 het percentage toekenningen aan debuutfilms 21 en aan tweede films 16. Voor de komende periode blijft het streefpercentage 20%.

staat van dienst 2013-2015

3. ONDERZOEKSAGENDA

Onderstaande onderzoeksagenda wordt jaarlijks geactualiseerd.

onderzoekstopic	Agenda	planning
Film Facts & Figures of the Netherlands	Inventarisatie en publicatie kerncijfers Nederlandse filmsector	Jaarlijks, rapportage eerste helft van het jaar
Netherlands Film Production Incentive	Inventarisatie productievolume & financiering NL (co) producties en conjunctuurbarometer	Jaarlijks, rapportage eerste helft van het jaar
Arthouse film	Onderzoek positie en marktomstandigheden arthouse films evt. aan te vullen met onderzoek positie arthouse theaters	Uitvoering tweede helft 2016 Rapportage eerste helft 2017
Coproductie	Onderzoek ervaringen coproductie buitenlandse producenten in Nederland en Nederlandse producenten in buitenland	Uitvoering en rapportage: 2017
Netherlands Film Production Incentive	Evaluatie effecten 2014-2017	eerste helft 2018
Klanttevredenheidsonderzoek	Onder meer waardering dienstverlening, gebruiksvriendelijkheid website en informatievoorziening	Uitvoering en rapportage eerste helft 2018

4. RAAD VAN TOEZICHT

De heer Prof. Drs. G.J.N.H. Cerfontaine
voorzitter
datum aantreden 3 oktober 2009
einde 2e termijn 3 oktober 2017

De heer M. van Praag
strategisch comité
datum aantreden 3 oktober 2009
einde 2e termijn 3 oktober 2017

De heer V. van der Chijs
strategisch comité
datum aantreden 1 november 2013
einde 1e termijn 1 november 2017

De heer G. van der Stelt
audit comité
datum aantreden 3 oktober 2009
einde 2e termijn 3 oktober 2017

Mevrouw C.M. Insinger
audit comité
datum aantreden 1 september 2014
einde 1e termijn 1 september 2018

Mevrouw S.M. Zijdeveld
juridisch comité
datum aantreden 1 juni 2010
einde 2e termijn 1 juni 2018

Mevrouw P. Pisters
strategisch comité
datum aantreden 1 januari 2015
einde 1e termijn 1 januari 2019

5. SAMENWERKING CULTUURFONDSEN

Deze paragraaf is een coproductie van de zes publieke cultuurfondsen. Hij is terug te vinden in de beleidsplannen van het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Fonds Podiumkunsten, het Mondriaan Fonds, het Nederlands Filmfonds, het Nederlands Letterenfonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

De cultuurfondsen zijn opgericht om de sturing op de hoofdlijnen van het cultuurbeleid te versterken door het te ontlasten van een gedetailleerde bemoeienis met (artistiek-)inhoudelijke beoordelingen en beslissingen. Bij de cultuurfondsen is daarmee een groot deel van de Rijksgesubsidieerde kunst en cultuur belegd, naast de Basisinfrastructuur (BIS) die rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid valt van het ministerie van OCW. In deze rolverdeling - waarin het primaat van de politiek voorop staat - zijn de fondsen niet alleen deskundig uitvoerder maar ook belangrijk initiatiefnemer en beleidsvoorbereider op hun terreinen. Inhoudelijke kennis speelt hierbij een prominente rol maar ook de relatieve afstand waarmee de fondsen als zelfstandige bestuursorganen tot de politiek en het cultuurbeleid staan.

Een bloeiend cultureel leven gaat om meer dan alleen het spectaculaire, het gekende en het gevestigde. Het gaat ook om het ondersteunen van het nog niet gekende, het nog niet gevestigde, van interessante initiatieven die een andere artistieke taal willen spreken en/of die alternatieve manieren hebben gevonden om het publiek te bereiken. Deze dynamiek stimuleert innovatie van het culturele leven. Een gezonde doorbloeding staat sinds de bezuinigingen, die in 2013 ingingen, echter onder druk. Juist door hun relatieve afstand kunnen fondsen binnen het Nederlandse cultuurbeleid vorm en inhoud geven aan een dynamische wisselwerking tussen beleid en praktijk. Het belang van deze relatief onafhankelijke positie voor het kunstenveld werd benadrukt door de Visitatiecommissie Cultuurfondsen 2014.

De fondsen hebben de afgelopen jaren hun onderlinge samenwerking versterkt om hun effectiviteit verder te vergroten. Daarmee sluiten zij aan bij de aanbeveling van de Visitatiecommissie Cultuurfondsen en het verzoek van

de minister van OCW om de samenwerking waar mogelijk verder te intensiveren.

De fondsen hebben oog voor de precaire situatie in het veld van kunst en cultuur. Na de drastische bezuiniging is het stof nog niet neergedaald. Instellingen zijn gedwongen met veel minder middelen te werken of te sluiten en hetzelfde geldt voor makers. Fondsen proberen waar mogelijk de fijnmazige infrastructuur die het Nederlandse cultuurstelsel kenmerkt intact te houden en te versterken.

Gedegen sectoranalyses zoals voorheen door de Raad voor Cultuur gemaakt, waarbij het hele terrein van kunst en cultuur in beeld wordt gebracht, inclusief de lacunes, zijn nodig - nu en in de toekomst. Het ligt gezien de grote sectorspecifieke kennis, die gestoeld is op zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevensverzamelingen, voor de hand dat de cultuurfondsen hieraan bijdragen. De wijze waarop de fondsen de effectiviteit van hun instrumentarium monitoren en verantwoorden zullen zij daarom onderling de komende jaren verder op elkaar afstemmen en waar nodig aanscherpen.

Dynamiek en innovatie staan onder druk als gevolg van de bezuinigingen en dat is in een zozeer veranderende wereld bedreigend voor een gezond kunst- en cultuurklimaat. Daarnaast verdween in de meeste sectoren de ondersteunende infrastructuur, waardoor functies als debat, reflectie en onderzoek nauwelijks de gestructureerde aandacht krijgen die de fondsen noodzakelijk achten. Ten tijde van de bezuinigingen werd aangenomen dat de sector deze functies zelf zou organiseren. Dat lijkt in de praktijk niet (goed) te werken. Zo goed als mogelijk hebben de fondsen deze functies daarom geïncorporeerd in hun praktijk. Maar de fondsen constateren dat het 'ongevraagd' verantwoordelijkheid nemen voor deze taken tegelijkertijd een risico vormt voor het uitvoeren van hun kernactiviteiten; de fondsen werden en worden immers eveneens geconfronteerd met bezuinigingen, ook op hun apparaatskosten. In lijn met het advies van de Visitatiecommissie Cultuurfondsen zullen de fondsen in de komende beleidsperiode, in afstemming met het departement, de noodzakelijke ondersteunende functies en/of andere nieuwe opdrachten met de benodigde mankracht en middelen in hun bedrijfsvoering borgen. In hun relatie tot het departement ambiëren de fondsen voorts

een beter evenwicht tussen de beleids- en controlecyclus. In een steeds verder globaliserend speelveld is het internationaliseringsbeleid voor alle cultuurfondsen een belangrijke pijler. De daarvoor geoordeelde HGIS-middelen worden ingezet om de internationale positie van kunst en cultuur uit Nederland te stimuleren, te markeren en de internationale samenwerking te bevorderen. De fondsen pleiten ervoor de fasering van het internationale cultuurbeleid aan te sluiten op de beleidscyclus van het algemene cultuurbeleid en daarbij een financieel kader te borgen dat aansluit op de noodzakelijke inspanningen in alle disciplines op het gebied van internationalisering. Bij de al genoemde sectoranalyses zouden daarnaast ook de internationale kansen en bedreigingen betrokken moeten worden. In dit verband zien de fondsen ook een rol voor Dutch Culture om in adequate sectoroverstijgende dataverzameling te voorzien. De prestaties van alle culturele activiteiten in het buitenland en de 'mapping' van de verschillende internationale netwerken zijn maar ten dele (digitaal) in kaart gebracht. Juist in een kunst- en cultuursector waar het onderscheid tussen disciplines en landsgrenzen verder vervagen is het belangrijk snel te kunnen beschikken over accurate kwantitatieve en kwalitatieve gegevens.

Bij de onderlinge samenwerking gaat het daarnaast om kennisdeling, om samen optrekken op die punten waar de werkterreinen overlappen en om waar mogelijk medewerkers elkaars werk over te laten nemen als achtervanger, bijvoorbeeld op het gebied van ICT.

Fondsen zullen ook in de komende cultuurplanperiode blijven borgen dat aanvragen die discipline overstijgend en inhoudelijk interessant zijn voor een bijdrage in aanmerking komen. Voor aanvragers die opereren op het snijvlak van de werkterreinen van de fondsen stemmen de fondsen hun regelingen af en/of verwijzen zij naar elkaar door. Er zijn bovendien verschillende gezamenlijke regelingen. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Letterenfonds delen Poëzie op het Scherm: dichters/ schrijvers maken met vormgevers nieuw werk voor op het beeldscherm. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaan Fonds benaderen gezamenlijk het kunstvakonderwijs voor voorlichting over de mogelijkheden bij de fondsen en het SCI adviseert het Mondriaan Fonds bij de Prix de Rome. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het

Filmfonds werken samen in de Transmediaregeling. Het Fonds Podiumkunsten en het Fonds voor Cultuurparticipatie werken samen bij de talentontwikkeling van jonge urban kunstenaars. Het Letterfonds werkt samen met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie op het terrein van literaire games. Het Letterenfonds en het Fonds Podiumkunsten werken samen aan een gezamenlijke regeling voor toneelschrijvers. Filmfonds en Mondriaan Fonds werken samen in De Verbeelding: films op het snijvlak van beeldende kunst en cinematografie, gemaakt in een samenwerking tussen kunstenaars en producenten. De fondsen blijven verkennen waar verdere interdisciplinaire samenwerking mogelijk is, bijvoorbeeld op het gebied van cultuureducatie, zodat in aanvulling op de programma's van het Fonds voor Cultuurparticipatie, disciplinebreed de aandacht voor cultuureducatie wordt versterkt.

Medewerkers van de fondsen overleggen geregeld op specifieke terreinen. Er is een structureel overleg van de directeuren over strategie en (beleids) ontwikkeling. Juristen van de fondsen hebben geregeld overleg, bijvoorbeeld over de gedragscode en over de performance inzake bezwaren en beroepsprocedures. Controllers bespreken zaken die de financiën aangaan. ICT-medewerkers vervangen elkaar bij afwezigheid en wisselen informatie uit. Er is halfjaarlijks overleg van communicatiemedewerkers voor kennisdeling op gebied van communicatiebeleid, onder meer richting potentiële aanvragers. De vijf personeelsvertegenwoordigers en de ene ondernemingsraad wisselen onderling kennis uit. Ten slotte is er de Werkgroep Onderzoek Fondsen die zich buigt over evaluaties en onderzoek, die samen met het ministerie van OCW optrekt.

Op verzoek van de minister van OCW voeren de zes fondsen tussen 2014 en 2017 het programma The Art of Impact uit met als doel de relatie tussen kunst en de rest van de samenleving verder te verstevigen. Een werkgroep van medewerkers van alle fondsen heeft dit programma ontwikkeld in nauw overleg met het kunstenveld en vertegenwoordigers van andere maatschappelijke domeinen. Het programma sluit aan bij de kwesties die de komende tien jaar het maatschappelijk debat zullen domineren en concentreert zich daarom op de volgende vier maatschappelijke domeinen: leefbare wijk en stad; energie en klimaat; zorg, welzijn en *life sciences*; en (circulaire)

economie. Ook bij de uitvoering van dit programma zijn medewerkers van de fondsen betrokken. Na evaluatie zullen de positieve ervaringen en resultaten van dit programma, dat bij het schrijven van dit beleidsplan nog volop loopt, worden verwerkt in de praktijk van de fondsen.

De Akademie van Kunsten, die mede op initiatief van minister Bussemaker van OCW werd opgericht, is een onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. De Akademie van Kunsten werd ingesteld in overleg met de fondsen voor een periode van in ieder geval 3,5 jaar. Inmiddels vormen 35 kunstenaars afkomstig uit de hele breedte van de kunsten de Akademie. Ze heeft tot doel de stem te vertolken van de kunsten in de Nederlandse samenleving (inclusief de politiek) en het bevorderen van de interactie tussen de kunsten onderling, de kunst en de maatschappij en tussen wetenschap en kunst. De Akademie van Kunsten is een plek geworden waar kunstenaars ideeën uitwisselen met vakgenoten uit andere kunstdisciplines en uit de wetenschap. De KNAW heeft de intentie uitgesproken de Akademie van Kunsten ook in de toekomst voort te zetten en met de cultuurfondsen te blijven overleggen hoe de Akademie zich verder ontwikkelt en hoe deze zich verhoudt tot de fondsen.

De komende beleidsperiode zullen de fondsen extra aandacht besteden aan culturele diversiteit. Zij respecteren de Code Culturele Diversiteit ook in hun eigen organisatie. Ze kijken dus naar de samenstelling van het personeel en van de adviseurs om ernaar te streven dat deze even geschakeerd is als de Nederlandse samenleving. Net als op andere terreinen zullen de fondsen ook bij de vraag hoe de diversiteit van medewerkers en adviseurs verder te bevorderen is, hun kennis en ervaring uitwisselen. Verder benadert ieder fonds culturele diversiteit op een manier die aansluit bij het betreffende veld.

6. AANTALLEN AANVRAGEN EN TOEWIJZINGEN 2008-2015

	2008	2009	2010	2011
aantal ingediende projecten/activiteiten ⁶	1.064	1.338	1.343	1.180
aantal toegewezen bijdragen	517	578	601	540
toegewezen (%)	49%	43%	45%	46%
totaal besteed bedrag €	34.891.206	38.113.701	35.717.781	36.722.468
	2012	2013	2014	2015
aantal ingediende projecten/activiteiten ⁷	1208	1.211	1.347	1.526
aantal toegewezen bijdragen	567	482	601	722
toegewezen (%)	47%	40%	45%	47%
totaal besteed bedrag €	37.569.181	30.237.878	43.939.539	47.167.136

⁷ Exclusief Eurimages aanvragen en Eurimages bijdrage.

7. DEFINITIES EN AFKORTINGEN

arthouse film:	een speelfilm waarbij de nadruk op de artistieke kwaliteit ligt en het eindresultaat dusdanig bijzonder is dat dit in potentie nationaal en/of internationaal herkend en gewaardeerd wordt.
beginnend:	een scenarist, regisseur of producent die minder dan twee filmproducties binnen de desbetreffende categorie in de professionele film- en televisiesector gerealiseerd en uitgebracht heeft.
coproductie:	een filmproductie, waaraan twee of meer coproductanten risicodragend, op basis van een door alle partijen goedgekeurd filmplan en/of scenario een inhoudelijke en financiële bijdrage leveren.
crossmediaal marketing & distributieplan:	een gedetailleerd plan van alle activiteiten op het gebied van marketing en distributie, waarbij gebruik gemaakt wordt van alle mogelijke vormen van promotie, publiciteit en (social) media, ten behoeve van de bioscoopuitbreng en verdere exploitatie van de filmproductie.
cross-over film:	een speelfilm met artistieke kwaliteit en publiekspotentie die zich in vorm en inhoud dusdanig onderscheidt dat deze (inter)nationaal herkend en gewaardeerd wordt en tevens een substantieel publiek bereikt.
ervaren:	een producent, regisseur of scenarist van wie twee of meer filmproducties binnen de desbetreffende categorie in de professionele film- en televisiesector gerealiseerd en uitgebracht zijn.
internationale coproductie:	een in Nederland uit te brengen, internationaal gecoproduceerde filmproductie. Bij een minoritaire coproductie is de Nederlandse producent in beperkte mate beslissingsbevoegd en verantwoordelijk en brengt deze tevens minder dan 50% van de financiering van de filmproductie bijeen. Bij een majoritaire coproductie is de Nederlandse producent hoofdverantwoordelijk en beslissingsbevoegd en brengt deze tevens meer dan 50% van de financiering van de filmproductie bijeen.
mainstream film:	een speelfilm waarbij de nadruk ligt op de publiekspotentie, dat wil zeggen de grootte van het publieksbereik in samenhang met de beoogde commerciële resultaten.
picture lock:	de door producent en regisseur definitief vastgestelde montageversie van de filmproductie, op basis waarvan de verdere nabewerking plaatsvindt.
prints & advertising (P&A):	de directe kosten na de fase van realisering die samenhangen met de bioscoopuitbreng en marketing van de voor vertoning gereed zijnde filmproductie, inclusief VPF en de kosten voor de uitbrengkopieën (printkosten).
sales deliveries:	de (promotie) materialen, waaronder een internationale presskit, die een internationale sales agent nodig heeft ten behoeve van de internationale verkoop van de filmproductie.
slatefunding:	de financiering van een pakket van filmproducties.
SVOD:	subscription video on demand is onbeperkte VOD voor een vaste prijs per maand.
TVOD:	transaction video on demand
VOD:	video on demand
VPF:	de virtual print fee is een bedrag dat een filmdistributeur betaalt per DCP (digital cinema package) voor de uitbreng in de bioscoop of het filmtheater.

COLOFON

TEKST

Doreen Boonekamp

REDACTIE FONDS

Margo van der Valk

REDACTIE EXTERN

Carolien Croon

GRAFISCH ONTWERP

WRAP the GAP – Koji Nelissen

Met dank aan de deelnemers van de rondetafelgesprekken, de belangenverenigingen in de filmsector en de vele anderen die input hebben geleverd

© Nederlands Filmfonds 2016
Gehele of gedeeltelijke overname toegestaan op voorwaarde van bronvermelding

NEDERLANDS FILMFONDS

Pijnackerstraat 5
1072 JS Amsterdam
020-570 76 76
info@filmfonds.nl
www.filmfonds.nl

NL FILM
FONDS